

Izhaja vsak torek in soboto v ednu ob 11. uri predpoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padne ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemal ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Obnovitev trozveze.

Trozveza je torej zopet obnovljena! Vse nade trozvezi neprijaznih krogov, posebno pa, ki ni da bi to tajili, Slovanov, so šle po vodi, v veliko veselje onih, katerim trozveza donša koristi.

V soboto 28. junija so podpisali v Berlinu dogovor mej velevladstvi, zastopnik Avstro-Ogerske v Berlinu pl. Szögyeny, za Prusko nemški državni kancelar Bülow in za Italijo italijanski poslanik v Berlinu grof Lanza. S tem podpisom je torej obnovljena trozvezna pogodba nespremenjena za nadaljnjih šest let.

Kakor znano je avstrijski vnani minister grof Goluchowski že v delegacijah naznanil, da so se zvezine velevladstvi sporazumele v tem, da se koncem maja potekla trozvezna pogodba v katerikoli obliki obnovi. Takrat še ni bilo znano, v kateri obliki naj se trozveza obnovi in ker je poteklo mej tem nekaj časa, je mogoče da si je jedna ali druga država želela sprememb ter da so se mej tem vršila kaka pogajanja. Vsaj glede Italije je znano, da je pod pritiskom Francije nekako merila na to, da se trozveza, ako naj Italija k istej sploh še pristopi, obnovi pod drugačnimi pogoji. Konečno pa so se države vendarle zjedini v tem, da se pogodba obnovi nespremenjena.

K zgodovini te toli trpežne trozveze se da to-le reči:

Trozveza je nastala iz dvozveze, ki se je sklenila med Avstro-Ogersko in Prusijo leta 1879. Vsebinska te pogodbe je ostala dolga časa prikrita. Ker pa je zlasti Rusija začela sumiti, da je ta pogodba naperjena proti njej in se je Rusija začela tudi že oboroževati, tedaj sta sklenili Avstro-Ogerska in Prusija, da objavijo vsebino pogodbe, kar se je tudi zgodilo dne 3. februarja 1888 h kratu na Dunaju in v Berlinu.

Po razglasenju te pogodbe se je sicer razburjenje v Rusiji nekoliko pomirilo, a je vendar kmalu za tem sledila paralelna zvezna pogodba mej Francijo in Rusijo. O vsebini pogodbe mej Avstro-Ogersko in Prusijo je povdariti v poglavitem to, da sta si obvezani državi, podpirati se v onem slučaju, ako bi Rusija

jedno ali drugo napadla z vojno. Pojm te obveznosti je pa jako dvostručna, ako se pomisli, da zamore biti Rusija po Nemčiji istotako izzvana v napoved vojne, kakor je bila leta 1870 Francija ter da pruska politika v zvezi z delom na to, da pride do vojne med Nemčijo in Rusijo, proti kateri ima Nemčija istotako svoje nepoštenne namene kakor proti Franciji.

Avstro-pruska dvozvezna pogodba pa bi se bila kmalu razbila nad zahtevo Bismarckovo, da obveljaj tisti „obrambeni pasus“ v pogodbi istotako glede Francije kakor glede Rusije, kateri zahtevi pa se je uprl grof Andrassy.

No, to zavarovanje proti Franciji si je znal Bismarck pozneje zagotoviti s tem, da je k dvozvezi pritegnil še Italijo, po katere pristopu se je prvotna dvozveza spremenila v trozvezo.

Kako stojimo s to trozvezo in katera je natančnejša vsebina pogodbe z Italijo, tega do danes še ne ve živa duša. Gotovo utegne biti pa vendarle to, da je Italija sklenila pogodbo le z Nemčijo, ne pa tudi z Avstrijo. Mogoče je celo, da tudi danes ne obstoji nikaka prava trozvezna pogodba, ampak le pogodbe Nemčije po jedni strani z Avstrijo, po drugi z Italijo.

Bodisi temu pa kakorkoli hoče, v sedanjih razmerah so združenja držav nekaj potrebnega in splošnemu miru nekaj koristnega, ako se ista vršijo na poštenu podlagi prijateljske odkritosrčnosti. S tega stališča bi bilo tudi možno pozdraviti obnovitev trozveze.

Ali stvari stoje drugače in to je kar mora vsakega pravega avstrijskega državljanca zlasti pa še Slovane, resno vznemirjati. Trozvezna politika je zasnovana v Berlinu in v Berlinu se je dne 28. junija t. l. zopet podpisala obnovitev trozveze. Vse se torej suče le okoli Berlina. Kateri opravičeni uzroki so navedli leta 1879 Bismarcka in Andrassyja, da sta skovala imenovano dvozvezo, tega še danes nikdo ne ve. Ali kakor je kazal tok agresivne nemške politike že tedaj, bil je ta korak naperjen v prvi vrsti proti Rusiji in Slovanom, kar je ruska diplomacija takrat tudi takoj zavohala in zarožljala z orož-

jem, da je zavladal strah na Dunaju in v Berlinu. Sicer pa se povdarja v pogodbi mej Avstrijo in Nemčijo, da se sklepa ista z jednim namenom da se obvaruje hudega narode obeh držav, da se pospeši njih napredek in blagostanje, v poglavitem pa, da se zagotovi evropski mir.

Vprašati pa moramo, koliko odkritosrčnosti je v teh zatrjih? Kje je najprej ono blagostanje in varnost narodov obeh zvezinih držav, katero naj ščiti zveza Avstrije z Nemčijo? Ali ne uči usoda ogromne večine prebivalstva Avstro-Ogerske, Slovanov, da je ta zveza vse drugo nego zaščitnica njih gmotnega in narodnega obstanka?

In svetovni mir?

Kdo je kalil svetovni mir? Francija, ker je bila izzvana po Nemčiji napovedati vojno? Morda Rusija, ker je vodila vojno osvobojenja slovanskih bratov na Balkanu proti — Turčiji, ker je mislila jedino le na obrambo slovanskih narodov, a se ni dotikala pravic neslovanskih držav?

Vidi se torej, da je ta točka v omenjeni pogodbi prazna fraza, marveč da je resnica sledeča:

Nemčija potrebuje — v nasprotju z zatrdilom njenega kancelarja Bülowa — trozveze za svoje gospodarsko politične namene; Nemčija potrebuje obrambe trozvezine nasproti Franciji, od strani katere jo še čaka obračun zaradi velikanske sleparije v vojni 1870—71, a nasproti Rusiji potrebuje obrambe zaradi tega, ker noče da bi kedo oviral nemško diplomacijo na ponemčenju slovanskih narodov in prilasčevanju slovanskih zemelj po velikonemških špekulantih.

Torej le za nemško korist se je obnovila trozveza, nikdar pa iz namena, da se ohrani svetovni mir, kateri je jedino odvisen od Rusije, katera bi lahko ta mir kalila v kljub vsem trozvezam, — najmanj pa v blagor narodov trozvezinih držav.

Kar se tiče Italije, katero je pritegnila nemška politika v trozvezo, da se Nemčija zavaruje proti Franciji, ima ista za to svojo uslugo Nemčiji kot nekako odškodnino jedino to, da sme sanjati o prikljoplenju avstrijskega Pri-

morja k „materini zemlji“, — da dobi južni Tirol svojo avtonomijo in pa da se podaljša vinska klavzula, ki donša tisučake italijanskim vinotrcem in škoduje vinogradnikom naše monarhije.

Na nas Slovane se trozveza ne ozira, mi le plačajmo račun za pruske težnje in glejmo kako si pomagamo sami, ako hočemo, da nam bode tudi Bog pomagal!

Politični pregled.

Deželni zbori.

Isterski deželni zbor. — Italijani so se torej čez noč premislili. Bila je že sklenjena stvar, da se izvršiti izvolitvi poslancev prof. Spindiča in Mandića; a v četrtkovni seji bili ste pa le vedar ti dve izvolitvi potrjeni. V tej seji govoril je dr. Lajnja o premembi deželnozbornskega volilnega reda; on zahteva nekako splošno volilno pravico.

Tržaški deželni zbor. — V tržaškem deželnem zboru je prišlo do razprave o novi volilni reformi. Dotični volilni načrt je izdelala in predložila ital. večina v deželnem zboru. Ves ta načrt je naperjen proti Slovincem in meri na to, da bi se Slovincem še bolj skrajšala volilna pravica. Dr. Gregorin je govoril proti temu načrtu ter povedal, da je prepričan, da ga vlada ne predloži v Najvišjo sankcijo ako se sprejme. A vse to ni pomagalo nič in ital. večina je načrt sprejela.

Bukovinski deželni zbor. — V bukovinskem deželnem zboru so rusinski poslanci zapustili zbornico. Združeni Nemci in Rumuni so namreč sklenili da ne izvole poslanca Wasilka v noben odsek. Proti takemu postopanju so podali Rusini svoj protest ter zapustili zbornico.

Tirolski deželni zbor. — Nemci in Italijani v tirolskem deželnem zboru se bodo, sodeč po najnovejših poročilih, konečno vendarle pobotali. V odseku za avtonomijo Tridenta se je v principu z 10 proti 2 glasovoma izrekel, da se Tridentu dovoli posebna avtonomija. Izrekel se je tudi ta odsek z 11 proti 1 glasu, da se Italijanom dovoli poseben oddelek deželnega šolskega sveta s sedežem v mestu Tridentu. Tirolski namestnik pa je v imenu vlade izjavil da je vladi resno na tem ležeče, da se ta zadeva prej ko prej konečno reši.

Demonstracije poljskih tehnikov.

V Lvovu so imeli dijaki tamošnje politehnične shod, na katerem se je izrekla ojstra graja in zaničevanje poljskim deželnim in državnim poslancem zaradi

prirode ne more biti drugače, nego „v dno duše užaljen“, ako mu kdo le „namigne“ kaj slabega.

Da so zamogli porotniki storiti Gabrščeku tako krivico in mu pripraviti tako prevaro glede pričakovanega in posameznemu pravdniku obljubljenega zadoščenja, si je torej mogoče razlagati le tako, da so se spomnili italijanski porotniki in z njimi dr. Luzzatto, „kaj vse sta že prizadejala „Soča“ in Gabršček v zadnjih 14 letih goriških Lahom in kako sovražno je preganjal Gabršček vse italijansko“, jednako kakor preganja zdaj, ko je njegova stranka prijateljski združena z istimi Lahji, — slovenske rodoljube, — in so se torej maščevali...

Čudno pa se mi pri vsem tem vendarle zdi, zakaj bi se bil dr. Raimondo Luzzatto postavil na stališče onega psa, ki si dobro zapomni — paglavca, ki je lučal vanj kamenje, — da pa tega pravca ni uvaževal tudi dr. — Grazia-dio Luzzatto, ki je svoj čas jednako ali še huje „trpel“ pod udarci „narodnega ogorčenja“ istega Andreja Gabrščeka.

LISTEK.

Sobotno pismo.

(Piše Homunculus.)

Moja krivda ni, g. urednik, ako se včasih oglašim bolj pogostoma, a me včasih zopet dolgo ni v Vaše predale — stvar tako nanese.

No, zdaj je „stvar“ zopet tako „nanesla“, da sem zopet tu; kriva je pa temu največ krivica tega krivega sveta.

Danes došla mi „Soča“ prinaša živo sliko o krivici, ki se je dogodila o polnoči pred praznikom sv. Petra in Pavla v porotni dvorani nove justične palače v Gorici. Kaka je tista dvorana, ne vem, ker je nisem še videl ne od znotraj ne od zunaj, pravijo pa da je dokaj lepa. Kako se more torej v lepi porotni dvorani delati grda krivica in to še nekemu, ki je tudi — „lep“! Tista dvorana je baje tudi jako svetla, ima mnogo visokih oken — tako pravijo — tako da se po dnevi dá razločno čitati v raznih računskih knjigah „Goriške ljudske posojilnice“ in zaslediti v njih take in jednake — napake in spoz-

nati, kaj je krivo in pravo. Težje pa bi bilo priti do takega spoznanja o polnoči, ko je svetlo sonce že globoko pri — Antipodih in ko zvoni poldan v Avstraliji, pri nas pa vlada temna noč, tako temna kakor je najtemnejša „klerikalna tema“. Ali šmenta! V dvorani notri — tako pravijo — se nahajajo na stenah krasni kandelabri za Aurovo luč, katere ja, ako prižgane, toliko, da je v dvorani svetlo ko pri belem dnevu. Kako na božjem svetu se je moglo pripetiti, da porotniki niso mogli spoznati pravice in so oprostili odgovornega urednika „Gorice“, Andreja Gabrščeka pa obsodili v plačitev vseh stroškov, „ki niso majhni“! Skoro bi človek vzkliknil s „Sočo“: „Težko je uganiti, kaj je vodilo te (preklicane, oziroma izvežbane) porotnike, da so se postavili v nasprotje z vsemi prej omenjenimi činitelji ter vzeli članku značaj žaljivosti!“ Ako bi bil v dvorani navzoč dr. Šusteršič, bi se lahko reklo, da je porotnike navdahnili sv. Duh, ker pa je „Gorico“ zagovarjal žid dr. Rajmund Luzzatto, jih je moral navdahniti pa sam — hudič. Kajti ne iz

inkriminiranega „Goričinega“ članka spoznati očitanja Andreju Gabrščeku, da je bil za njegove blagajniške dobe v posojilnici veden nered, daje „manjkalo včasih več včasih manj“, da je mož potemtakem „manipuliral“ ter bil konečno še „zaradi defraudantstva na tistem od slovljen iz službe“ blagajnika t. j. da je moral izstopiti in je namesto njega prišel v odbor M. Premrou — on pa da si „lahko roko poda“ s tem in onem... vsega tega ne spoznati zamore le kdor ima „tur“ na očesu in možganih ali pa, kdor „premišljeno hujska“ zoper Andreja Gabrščeka. Da so zagrešili ta čin tudi porotniki, „ki so bili vsi italijanski trgovci v Gorici“ (in sicer tudi slovenski kmetje: Spacapan iz Ozeljana, Winkler Anton iz Lokvi, Jože Sfiligoj iz Dobrovega itd.) je povedala tudi „Soča“, po katere pravičnih nazorih in srčnih željah „klape“ iz Gosposke ulice bi bili morali obsoditi „Goričinega“ urednika ter tako dati povoda vsaj za jeden slavnostni banket, na katerem bi se slavila „bela nedolžnost“ onega, ki že po zakonih

njih servilnega nastopa v delegacijah v drž. zboru in v galskem deželnem zboru v očigled govora nemškega cesarja v Marienburgu in v očigled sklepu pruske zbornice, ki je dovolila znano svoto denarja za germanizacijo poznanskih Poljakov. O polnoči sli so dijaki po mestu, pevajoč patriotične poljske pesmi; pred stanovanjem dež. poslanca Babinskega pa so se ustavili in so mu napravili ovacijo. Od ondod so se podali pred deželno hišo ter so tam demonstrirali proti poljski aristokraciji s klici: „Doli z aristokracijo!“

Potovanje Italijanske kraljeve dvojice.

Uradno se poroča, da obiščeta italijanski kralj in kraljica čez to leto Petrograd in Berlin, kjer boleta gosta ruskega carja in nemškega cesarja. V Petrograd se podata ta mesec, v Berlin pa meseca avgusta.

Razni listi izražajo svoje pomisleke o tem, da italijanski kralj obišče Petrograd gredoč skozi Berlin, kjer se nič ne ustavi, pač pa se vrši obisk v Berlinu pozneje. Z ozirom na ravnokar sklenjeno trozvezo se zdi to raznim listom kakor neka uganjka. Tudi o tem razpravljajo listi, da italijanski kralj ne obišče Dunaja. To dejstvo pa je pojašnjeno s tem, ker obstoje med avstrijskim in italijanskim dvorom neke razmere, katerih rešitev bi bila pri Vatikanu. Sveta kurija stoji namreč na tem nepremakljivem stališču, da papež ne sprejme nobenega vladarja katoliške države, ako bi isti obiskal tudi italijanski kraljevi dvor v Rimu. Dasi je italijanskemu kraljevemu dvoru iz političnih ozirov veliko na tem ležeče, ako bi avstrijski cesar obiskal ital. kralja, vendar bi se tak obisk zamogel izvršiti povsod drugod v Italiji, le v Rimu ne.

Potovanje nemškega cesarja na Poznansko.

Te dni se poda nemški cesar na Poznansko, da si ogleda deželo. Pri tej priliki se priredita dva banketa; jeden za vojaške dostojanstvenike, drugi pa za civilne in za aristokracijo. K zadnjemu banketu povabljeni so bili tudi prvaki poznanskih Poljakov mej katerimi se nahaja mnogo aristokratov, ki so v zvezi celo z nemškim dvorom.

S početka se je mislilo, da bi se poslednji odzvali povabilu, a zadnji čas zmagala je radikalna struja in vsled tega se noben Poljak ne udeleži banketa in to zaradi znanega cesarjevega govora v Marienburgu.

Političen drobiž.

Burski ujetniki na otoku sv. Helene so prisegli zvestobo Angliji, isto je storil general Cronje. Zato pa se bodo smeli tudi takoj vrniti v domovino. — Evropske velevalsti vlečejo svoje čete iz Kitajske. Nemčija je vzela iz Tientsina zopet 200 vojakov, Francija pa 400. — V cerkvi božjega groba v Jeruzalemu so se pripetili nemiri, katere so povzročili nemški frančiškani. Turške oblasti so vsled tega obsodile 15 nemških frančiskanov, nemški konzul pa izjavlja, da obsodba ni zakonita. — Češki minister dr. Rezek se je podal za nekaj časa na dopust v Švico. — Novim rektorjem „Animae“ v Rimu, naslednikom tržaškega škofo, je imenovan dr. Lohninger, Gorenje-avstrijanec. — Ustaja na otoku Haiti je zadobila nevarne oblike. Ustane ne mirujejo. Zadnji dan junija so državne bojne ladije bombardovale mesto Cap Haitien in so celi dan ko toča padale kroglice v mesto, a ni se posrečilo pregnati upornike.

Vsaj je dr. Graziadio priporočil slovenskim „kristalno čistim“ naprednim rodoljubom celo zmago v deželnem zboru nad „kavci“ s tem, da je omogočil potrditev dr. Treota poslancem! Pa ne da bi Graziadio pripravljali še vse huje maščevanje nego Raimondo, ki se je „kavcem“, ki imajo v deželi večino in upliv na ljudstvo, lahko prikupil s svojim briljantnim zagovorom. ... „Žid je zvit“ je dejal nedavno nekdo, „on ve kje ga čevlji žuli, pa naj si bo Raimondo ali Graziadio“.

Zameriti bi se dalo le „konservativnim slovenskim poslancem“ v deželnem zboru, ki niso hoteli pokazati „nekoliko vstrpljivosti in tolerancije do drugačee mislečega človeka“ ter glasovati za odobrenje — preko zakona, čeravno slovenski naprednjaki in Italijani z Graziadiom vred svoj čas niso hoteli pokazati „nekoliko vstrpljivosti in tolerancije do drugačee mislečega človeka“ in glasovati za odobrenje. Saj prizanašanje sme biti le na strani „konservativcev“ in „klerikalcev“;

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Dr. Karol Ozvald, dosedaj suplent na gimnaziji v Ptuj, imenovan je profesorjem na tukajšnji gimnaziji. Prof. dr. Ozvald pride na mesto pokojnega profesorja Krageljna. Iz Tešina pa pride na tuk. realko prof. dr. Alojzij Steiner.

Za „Šolski Dom“ je izročila našemu upravnštvu trgovska tvrdka Saunig & Dekleva 5 K.

Predsedništvu so plačali: Josip Pipan v Vižovljah 10 K; Čepovanski sv. Ivan 6 K (toliko tudi za „Alojzijevisče“). Po poštnih položnicah so poslali: Renčan na Dunaju 5 K; Anton Trpin, krčmar v Podgori 4 K; Josip Goljevšček, trgovec v Gorici 20 K; Simon Rutar, c. kr. profesor v Ljubljani 20 K. Srčna hvala!

Izid mature na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici. — Zrelostni izpit je do sedaj delalo 37 Slovencek, izmed katerih so vse usposobljene in sicer Eržen Ljudmila, Fux Silvija, Gerdol Kristiana, Juvančič Olga, Lapajne Marija, Simčič Ivanka in Vidmar Gabrijela z odliko s slovenskim in nemškim jezikom, potem Tirlik Ema z odliko s slovenskim in brez odlike z nemškim učnim jezikom, dalje Havel Štefanija z odliko s slovenskim učnim jezikom. — Brez odlike so usposobljene Gašperin Minka, Hrvat Frančiška, Jebačin Roza, Kokalj Štefanija, Komotar Amalija, Lapajne Davorina, Lazar Milena, Lecker Matilda, Ličar Frančiška, Posega Marija in Rosenberger Alojzija s slovenskim in nemškim učnim jezikom ter Barle Marija, Besednjak Antonija, Blažica Ernesta, Blažič Marija, Cink Alojzija, Komel Ana, Kovačič Marija, Lorenčuti Pavlina, Marinšek Štefanija, Martelanc Amalija, Martelanc Marija, Sedej Josipina, Šavli Eleonora, Širca Gizela, Štrosar Ljudmila, Valenčič Katarina in Šusteršič Angela s slovenskim učnim jezikom. — Izpit za otroške vrte so naredile Blažica Ernesta, Blažič Marija, Havel Štefanija, Marinšek Štefanija, Sedej Josipina, Simčič Ivanka in Šavli Eleonora.

Sklep šolskega leta na tuk. c. kr. gimnaziji. — V četrtek se je sklenilo šolsko leto na tem zavodu s slovesno peto mašo, katere so se udeležili profesorji in dijaki.

Kakor smo že omenili v zadnji številki našega lista, pela se je pri tej priliki v cerkvi sv. Ignacija Gounodova maša z orkestrom in sicer prav izborno pod vodstvom gospoda Ivana Mercine učitelja na tuk. c. kr. vadnici ter učitelja petja na gimnaziji.

Letošnje poročilo goriške gimnazije ima zaznamenik tistih osmošolcev, ki so napravili zrelostni izpit v letih 1850—1900; dalje objavlja razpravo g. profesorja Šantla o pouku mehanike.

V začetku šolskega leta je bilo 530 učencev, med šolskim letom jih je izstopilo 42, torej jih je ostalo koncem šolskega leta 488.

Izmed teh je bilo 240 Slovencev, 201 Lah, 44 Nemcev in 2 Hrvata. Tudi letos izkazuje voditeljstvo več Nemcev kakor jih je v resnici.

Ali je to pomota, ki se redno ponavlja, ali je kaj drugega, nam ni znano. Po veroizpovedanju je bilo 481 katolikov, 3 protestanti in 4 židi.

Prvi red z odliko ima 46 učencev, prvi red 341, drugi red 60, tretji 28, po-

na strani „naprednjakov“ je le „zavijanje vratu“, „rezanje jermenov s telesov“ in druga taka izkazovanja krščanske ljubezni!

Torej vsakemu nekaj: kdor zna biti na vrhu kakor olje, je na vrhu, kdor pa ne zna, pa ostane spodej.

„Spodej“ je ostal tudi „napredni“ Pičulin z Grahovega, ker je, kakor je svoj čas poročala „Soča“, — „nunca nas mukal“: dobil je namreč v torek pred porotniki dve leti in pol krivice — hočem reči: ječe. Mož se je pa tudi tako „izborno zagovarjal“ kakor svoj čas šjor Dreje in bi dr. Stanič tudi o njem lahko rekel da je „pol jurista“ kakor je rekel o Gabrščeku, pa „žal, da le pol“. S pol juristarije pa si baje človek več škoduje nego koristi, ker „pol-juristarija“ po splošnem nazoru ni družega nego — dolg jezik, ki človeka satega tepe. Pičulina pa bo poleg lastnega jezika tepel še oni „jezik“, katerega vtepata „Soča“ in „Primorac“ svojim vernim pristašem. Torej tudi zasluga.

navljalni izpit 9, radi bolezn niso bili izprašani 4.

Izmed 46 odličnjakov je le — 12 Slovencev, na višji gimnaziji cela 2.

Imena teh belih vran so:

I. razred: Avgust Jug iz St. Ferjana, Henrik Lasič iz Renč.

II. razred: Rudolf Hrobat iz Dobrave, Josip Munih iz Sv. Lucije, Anton Pavlin iz Vrtojbe.

III. razred: Filip Peric iz Sela na Krasu.

IV. razred: Bogomir Cotič iz Cero-vega, Leopold Kemperle iz Hudejužine, Anton Pavšič iz Loke, Rihard Faninger iz Bolca.

VI. razred: Ivan Bratina iz Otlice.

VII. razred: Hilarij Hrobat iz Dobrave.

„Centralna posojilnica“ v Gorici je imela v prvem polletju letošnjega leta prometa K 868.808—. Hranilnih vlog se je v tem času vložilo za K 184.113—, dvignilo pa za K 47.492—, tako da znaša stanje hranilnih vlog koncem meseca junija K 514.629, dočim je znašal koncem lanskega leta K 378.008. Posojil se je dalo v prvem polletju za K 116.140—, vrnilo pa za K 13.538—, stanje posojil koncem junija je torej K 521.414—. V tekočem računu z združenimi goriškimi posojilnicami je bilo prometa K 495.663. Te številke mislimo, da zadostno dokazujejo kako ta zavod lepo napreduje!

Deželni zbor goriški je imel večeraj popoludne ob 5. uri zopet svojo sejo. Po prečitjanju zapisnika prejšnje seje ter po naznanilu deželnega glavarja, da so nekateri poslanci prijavili nekaj predlogov in interpelacij, katere da pridejo na vrsto po dokončanem dnevnem redu, preide se koj k prvi točkidnevnega reda namreč k načrtu zakona z adrevajočem zgradbo in vzdrževanje dovoznih cest k železniškimi kolo-dvorom, ki se sprejme v drugem in tretjem branju.

Za tem pridejo na vrsto poročila peticijskega odseka o raznih prošnjah za podpore. Prošnja Franceta Srebrnič se odstopi deželnemu odboru, da jo reši v svojem področju;

županstvu v Doberdobi, ki prosi za odpis zaostalih obresti nekega posojila, se ta odpis dovoli s pogojem, če vplača v treh obrokih glavnico;

o prošnji Karola Fabijanija, preide se na dnevni red;

o prošnji podpornega društva slov. visokošolcev v Gradcu preide se na dnevni red;

prošnja Alojzija Savorgnani, krojača v Šempetru odstopi se dež. odboru;

istotako se odstopi dež. odboru prošnja Jakoba Velikonje, nadučitelja v pokoju za povišanje pokojnine z opombo da popraša dež. šolski svet za mnenje ter da stavi potem svoje predloge;

o prošnji podpornega društva slov. visokoš. v Pragi preide se na dnevni red;

prošnja Andreja Logarja, bivšega sluga pri dež. blagajni se odstopi dež. odboru;

Angeli vdovi Žepič se dovoli in sicer z adnjič podpora 200 K;

prošnja nadučitelja Franceta Kašče se vrne posilu z opombo da jo o prihodnjem zasedanju lahko ponovi;

o prošnji ranceta Mermolje, ki prosi za podporo, da bi mogel obiskovati kmetijsko šolo v Klosterneuburgu, preide se na dnevni red;

o prošnjah Ferdinanda Šekli in Josipa Žagarja, ki sta prosila podpore, ker jima je povodenj nekaj sveta od-

Summa summarum bi se torej lahko reklo, da „slana“ vkljub nastopajoči polletni vročini še vedno pobira po „naprednih“ brdih in poljanah.

No, A. Gabrščka to ne spravi iz ravnotežja. Da ne bi zdaj po tej ominozi pravdi kdo mislil, da „gre dol“, objavil je v „Soči“, da se je „na razpis „Goriške tiskarne“ A. Gabršček — ki seveda še vedno „dominira“ na Goriškem — oglasilo več gospodičen za pisarno, zmožnih knjigovodstva, korespondence v raznih jezikih“ itd. itd., — kar hoče reči, da reč „florira“ vkljub vsem „kavcem“, maščujočim se Lahom, krivičnim porotnikom in drugim takim ljudem, ki se ne sramujejo takega boja „proti političskemu nasprotniku“.

In tako je prav, korajža velja! „Kdor jezika špara, kruha strada“ je stari pregovor in s tem zaključujem za danes tudi jaz.

nesla, prestopi se na dnevni red, ker nima dežela zaloga za take namene;

peticijski odsek predlaga da se dovoli Mihajlu Štanta 50 K podpore, da bi poslal svojega bolnega sina četrtišolca v kopeli v Gradežu; na predlog dr. Maranija se ta predlog ne sprejme, glasovali so proti njemu Italijani, med njimi seveda tudi dr. Faidutti. Učitelja Vinko Trobec v Pliskovici in Franc Vendramin v Dutovljah prosita podpore, da bi obiskovala neki nadaljevalni tečaj; ponovita lahko prošnji o prihodnjem zasedanju;

odbije se prošnja avskultanta Srečka Bizajla za podporo;

peticijski odsek predlaga podporo 100 K bolnemu absolviranemu gimnazijcu Medvešu, da bi zamogel podati se v kopelj v Gradežu; Lah s Faiduttijem vred glasujejo proti in tako predlog pade;

prošnje za podporo slovenskim visokošolcem so se odložile za jedno prihodnjih sej;

prošnja Andreja Manfrede in drugov iz Kozmerice za priklapljenje k svetolucijski občini se odstopi deželnemu odboru v nadaljnje proučevanje in svoječasno poročanje;

istotako se je sklenilo o prošnji „Gospodarskega sveta“ v Svetem za ustanovitve samostojne krajne občine.

Na to je sledilo čitanje predlogov in interpelacij, o čemer bomo poročali prihodnjich.

Prihodnja seja bode v petek 11. t. m.

Potrditev izvolitve dr. Treota deželnim poslancem. — Kakor je znano, je večina goriškega deželnega zbora, katero so tvorili italijanski poslanci in dva napredna slovenska poslanca prejšnjo soboto, potrdila izvolitev dr. Treota dež. poslancem. Dognano je in so tega mnenja tudi vsi italijanski poslanci, ki so glasovali za potrditev, da dr. Treo ko je bil izvoljen, ni imel ne pasivne ne aktivne volilne pravice in da je bila torej njegova izvolitev nepostavna. Potrditev njegove izvolitve ni bil torej nič drugega nego čin — samovolje. Te dni so se imele ovreči v isterskem deželnem zboru volitve treh hrvaških poslancev, čeravno je bila njih izvolitev postavna; tudi to bil bi čin samovolje in nasilstva in prepričani smo da bi neki slovenski list, in sicer popolnoma opravičeno, najodločnejše ožigosal tak čin samovolje in nasilstva, ne glede na to, da na drugem mestu s praznimi frazami zagovarja čin samovolje, kateri so izvršili italijanski deželni poslanci v goriškem deželnem zboru s tem, da so potrdili nepostavno izvolitev dr. Treota.

Gospoda! Samovolja ni nikjer na mestu, ni v Kopru ni v Gorici! Tega mnenja smo mi in tega mnenja mora biti vsakdo, ako ima količjak pravnega čuta v sebi. Tako je in nič drugega, — govorite in pišite pa kar vam drago!

Izpred porotnega sodišča. — V torek se je vršila porotna razprava proti Ivanu Pičulin, rojenemu leta 1872 v Idriji ob Bači, bivajočemu na Grahovem, radi zločina goljufije.

Ivan Pičulin, ki je, kakor pravi obtožnica, na slabem glasu ne samo doma ampak tudi drugod, prišel je meseca novembra 1901 k župniku Kranjcu v Šmarjah na Vipavskem po vino za župnika Kragelja iz Podbrda. Pri tej priliki odpeljal je tudi zase nekaj nad 7 hektolitrov vina, katero mu je prodal župnik Kranjec, ker je župnik Kragelj na vizitki, katero je po Pičulinu poslal župniku Kranjcu, opomnil, da vzame tudi Pičulin nekaj vina. Pičulin ni koj plačal onih 7 hektolitrov vina in čez, marveč pogodil se je z župnikom Kranjcem še za ostalo vino in sicer po jednaki ceni kakor je vzel onih 7 hektolitrov in čez, namreč po 26 kron hektoliter, po katero pa da pride čez osem dni, pri kateri priliki da poravna potem popolnoma račun. In v resnici prišel je Pičulin po drugo vino in sicer še poprej nego je preteklo onih 8 dni.

Ivan Pičulin prišel je v Šmarje v imenitnem kožuhu, z visokimi škornji, imejoč seboj dva velika psa ter listino, ki je bila podobna — harmoniki. Nastopal je sploh tako, kakor jako imovit človek. Govoril je mnogo o svoji trgovini s teleti, maslom in drugimi takimi stvarmi, katere da prevaža po jedenkrat in tudi dvakrat vsaki teden v Trst, tako da je napravil njegov nastop na vsakogar vtis, da pri tem človeku se ni bati prevare. Ko je prišel drugič v Šmarje, poračunal je z župnikom Kranjcem najprvo onih 7 in čez hektolitrov vina, katere je vzel prvokrat ter je tudi pošteno plačal. Drugi dan pa imelo se je naložiti drugo vino in župnik si je mislil: danes mi je plačal Pičulin to vino, jutri pa napolnimo ostalo vino, je poračunimo, Pičulin potegne iz nedrij svojo harmoniko podobno

denarnico in plača tudi ostalo vino, kolikor ga bo.

Ali temu ni bilo tako. Pičulin naloži dva voza župnikovega vina, odpošlje ju proti domu, a on ostane še nekaj časa v Šmarji. V tem času pa zagleda pri nekem Skrbcu koleselj. Ker je imel sam seboj neko slabo „kripico“, misli si: saj bi bilo vendar bolje vrniti se domov v koleslju. Premišljeno — storjeno! Pogodita se s Škrbcem za koleselj za 250 K, a na račun plača Pičulin le 20 K. Škrbec sicer s tem ni bil zadovoljen in delal je zaradi tega nekaj čuden obraz. Pičulin to zapazi, a pomaga si koj iz zadrege. Reče torej Škrbcu: „Saj bi Vam koj plačal ves znesek, a sedaj nimam dovolj denara, ker moram poprej župniku vino plačati in nisem na to kupčijo s koleseljem poprej niti mislil, ko sem prihajal v Šmarje“. Nato odide Pičulin k župniku in se čez nekaj časa vrne v župnikovi družbi k Škrbcu. Škrbec je bil pa še vedno nekako nezaupljiv na kar mu reče Pičulin: „No vidite, tukaj gospod župnik ve, da sem jaz poštenjak. V osmih dneh dobite po pošti Vaš denar“. Na to se odpelje Pičulin v koleslju za voznikoma. Na potu blizu Šmarja se pa Pičulin slučajno sreča z nekim Kosom iz Idrije, katerega tako-le pozdravi: „Kje se srečava dva sleparja!“

Župniku začelo je nekoliko po glavi rojiti, kajti Pičulin je odpeljal od njega 43 hektolitrov vina in to niso šale, a plačal mu za to vino ni niti novca, pač pa mu je Pičulin obljubil, da mu brez drugače pošlje denar v treh dneh po pošti, ko dobi denar iz Trsta za prodano maslo, teleta itd. Sicer pa je bil župnik Kranjec že po prvem odhodu Pičulinovem, ko mu je odpeljal prvih 7 hektolitrov vina, ne da bi mu bil plačal, nekako na dvomu in se je zato obrnil pismeno do župnika Kraglja v Podbrdu za informacijo, a žal, informacija dospela mu je še le takrat, ko je šla krava že iz hleva, namreč ko je Pičulin že odpeljal 43 hektl. vina iz Šmarja. In ta informacija se je glasila: „Pičulina ne poznam sicer kot slabega človeka, zdi se mi samo, da je nekoliko prismojen, ali vina mu ne daj brez denarja“. Za to informacijo prihajala so župniku Kranjcu zaporedoma pisma od prijateljev z gorskih hribov, ki so mu namigavala, da je napravil jako slabo kupčijo; kajti Pičulin je njegovo vino prodal, a da se hvali ob enem, da je nunc a namazal. Župnik Kranjec, ki ni po preteku 3 dnij dobil denarja, kakor sta se pogodila s Pičulinom, piše Pičulinu, naj mu pošlje denar, a Pičulin ne samo da mu ni denarja poslal, marveč tudi odgovoril mu ni ra pismo, da sira vno mu je župnik zažugal, da ga izroči državnemu pravdnistvu ako mu ne pošlje denarja.

In do tega je tudi prišlo. Kajti vsled ovadbe župnika Kranjca tožilo je drž. pravdnistvo Pičulina zaradi zločina goljufije, zaradi katerega se je moral Pičulin v torek pred porotniki zagovarjati. Razpravo je vodil deželni svetnik Smarda, obtožbo je zastopal državni svetnik Jeglič, a obtoženega je zagovarjal dr. Gruntar. Porotna klop je bila mešana, vsled česar se je zavlekla obravnava čez 10. uro zvečer. Poklicanih je bilo k razpravi več prič. Med temi nekaj goriških trgovcev, kakor: Venuti, Brass, Bozzini, Kühnel.

Priče Bozzini, Brass, Venuti pričale so ugodno za obtoženca, reklo so, da poznajo Pičulina za poštenega in človeka, ki zasluži zaupanje, da sira vno mu niso hotele iste priče od lanskega leta dalje in sicer že od maja ničesar več kreditirati.

Opomnimo naj samo, da ima Pičulin pri teh pričah še mnogo dolga. Priče Kühnel, Ivan Doljak, Avrelj Bizail in neki gostilničar Vlaga iz Kanala pa se niso posebno ugodno izrazile za obtoženca. Posebno priči Kühnel in Doljak ne. Tako je n. pr. Ivan Doljak izjavil, da ga je Pičulin pred nekim časom prosil, naj mu posodi 200 K; Doljak posodil mu je samo 100 K, katerih 100 K se je Pičulin obvezal povrniti Doljaku koj ko se povrne iz Gorice skozi Solkan proti domu. Pičulin se je večkrat vrnil iz Gorice skozi Solkan proti domu, a k Doljaku ni ga bilo, tako da ga je moral Doljak slednjič tožiti in je še le na ta način prišel do plačila. Sploh je dokazala obravnava, da je moral vsaki upnik in teh je bilo nad 20, Pičulina tožiti ter zahtevati izvršbo, ako je hotel priti do plačila, in je konečno, ko je prišlo do dražbe, le 10 upnikov prišlo do svojega plačila, a drugim so ostale terjatve nepokrite. Obravnava je tudi dokazala, da je Pičulin, ko je prišel k župniku Kranjcu po vino, imel nad 6000 kron dolga, a da je njegova imovina, kar je 15. januarja 1902 sam s

prisego potrdil, obstojala le iz jednega dežnika, iz jedne ure z verigo, iz jedne omare in nekaj perila.

Slo je torej zato, ako je Pičulin pri teh razmerah, kakor smo jih zgorej opisali, imel namen župnika namazati ali ne; posebno z ozirom na to, da je on vino prodal, zanje potegnil denar, a istega pridržal zase, mesto da bi ga odposlal župniku. Posebno je pa še karakterizoval Pičulina njegov lastni izrek, kojega je izustil nasproti nekemu gostilničarju, ki je od njega vino kupil in mu isto plačal, češ, „hvala Bogu, denar imam jaz, a nunc ga nima še!“

Koncem koncev bilo je stavljeno porotnikom jedno samo vprašanje:

Ali je imel Pičulin res namen na zvit način prisvojiti si župnikovo vino in ga s tem goljufati.

Porotniki so na to vprašanje odgovorili z osmimi glasovi: da in štirimi glasovi ne, vsled česar je bil Pičulin obsojen na dve leti in pol ječe.

Vino, katero je Pičulin od župnika vzel, bilo je vredno 1128 K in nekaj vinarjev. Porotno sodišče je torej spoznalo, da je Pičulin goljufal, a čujte, kaj je pisala „Soča“ v svoji 143. številki od dne 10. decembra 1901 pod naslovom: „Nunc a namazal“ o tem dejstvu: „Pri župniku Kranjcu v Šmarji se je neki lisjak neizmerno prikupil s tem, da je zmerjal Andr. Gabrščeka. Hvaležni nunc mu je dal na to 43 hektov vina in koleselj za samih — 10 gl. Ostanek dobi o sv. Nikoli. Gabršček je dal lisjaku dovoljenje, da sme enako nasmukati vse zdražbarske nuncce.“

Že takrat smo se zgražali nad dejstvom, da ni državno pravdnistvo zaplenilo tega lista. Danes pa, ko smo opisali to razpravo, iz katere vsakdo lahko izpozna, da je „Soča“ takorekoč zagovarjala goljufijo, vprašamo: se li nahaja še kateri pošten človek, ki bi se ne sramoval biti v dotiki s takimi ljudmi?!

V sredo se je imela vršiti obravnava proti dr. Rojicu, katerega toži dr. Tuma radi razžaljenja časti, zapopadenega v dveh člankih, katere je dr. Rojic svoječasno s svojim podpisom priobčil v našem listu. Porotna klop je bila že izžrebana in prečitana je bila tudi obtožnica v slovenskem jeziku. Ker je pa predsednik razprave, deželni svetnik Zörner vprašal porotnike ali so razumeli obtožnico in se je šest ital. porotnikov oglasilo ter izjavilo da ne razumejo slovenskega, bilo je treba italijanskega prevoda. Predsednik razprave deželni svetnik Zörner pravi, da je v resnici potrebno doslovnega prevoda; a da se ni tak zaradi tega omislil, ker je on mislil da se sestavi za to obravnavo slovenska porotna klop. Obrne se torej do tožitelja in zagovornika naj bi onadva stavila svoje predloge v tem pogledu. Dr. Tuma, ki je sam zastopal tožbo, meni da nima nič proti temu, ako bi predsednik sam pretolmačil obtožnico. Zagovornik tožencev, dr. Zucco pa meni da se naj pokliče zapriseženi tolmači.

Sodni dvor se poda v posvetovalnico in ko se za nekoliko časa vrne v porotno dvorano, naznani predsednik, da je sodni dvor sklenil, da se priredi dosloven prevod obtožnice in drugih spisov, da je pa zato potreba mnogo časa. Z ozirom na to naznani predsednik, da je sodni dvor sklenil, da se obravnava preloži do drugega zasedanja.

Nam se predsednikovo domnevanje, da pride pri tej obravnavi do izključno slovenske porotne klopi, zdi nekako čudno, ker bi si po dosedanji skušnji vsakdo lahko mislil, da pride v tem slučaju skoraj gotovo do mešane porotne klopi.

Proces, ki se je imel obravnavati, je eminentno političen proces. Stala sta si nasproti pristaša dveh različnih političnih slovenskih strank na Goriškem, zatorej je bilo skoraj naravno, da bodeta odklanjala porotnike slovenske narodnosti, ki so pristaši jedne ali druge teh političnih strank, in je bilo potemtakem jako verjetno da pride do mešane porotne klopi.

„Soča“ zasramuje in smeši priče, ki so pod prisego po svoji vesti izpovedale, kar jih je sodnija vprašala. Leta 1900 je priče nesramno sumničala, češ, v sodni dvorani „klerikalc“ pozabljajo in se spominjajo, kakor jim kaže. To se zdaj po zadnji porotni obravnavi ponavlja. Bomo videli, ali velja § 300 kaz. zak. tudi za „Sočo“ ali ne.

„Tutti frutti“ — barabstvo. — Glasilo socijalnih demokratov „Rudeči Prapor“ je začelo prinašati „Tutti frutti“ iz naprednjaških krogov. „Slovenski Narod“ naziva to vrsto pisanja barabstvo in se strašno hujuje na „Rudeči Prapor“. Ker sta pa ravno „Soča“ in „Narod“ pri

nas Slovenceh omenjeno vrsto pisanja upeljala, zdi se nam, da se „Slovenski Narod“ le zato hujuje na „Rudeči Prapor“, ker misli, da imata jedino on in „Soča“ privilegij špogati v svojih predalih — barabstvo.

Kuhinjska šola v Šolskem Domu. — Vrla gospodična Marija Grebenc je otvorila v pondeljek kuhinjsko šolo v „Šolskem Domu“ nad „Narodno tiskarno“. S šolo je združena prostorna in prijetna obednica, ki je vsem pristopna. Že prvi dan se je zbralo k obedu in večerji lepo omizje same odlične gospode iz Gorice. Postrežba je izborna. Toči se izvrstno belo in črno vino, pivo itd. Priporočamo novo kuhinjsko šolo v prvi vrsti onim č. gospodom, ki lahko redno zahajajo h kosilu in večerji, pa tudi drugim gostom duhovskega in svetnega stanu, kateri prihajajo z dežele v Gorico.

V šolo se sprejme največ 6 gojenk. Kdor želi vstopiti, mora se oglasiti pri gospodični Mariji Grebenc.

Občni zbor društva „Alojzijevešča“ bo 10. t. m. ob 10^{1/2} zj. v Alojzijevešću. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo, 2. morebitni predlogi in nasveti, 3. volitev novega odbora.

Pazite na gobe! — Prodajanje gob izven pokritega trga je strogo prevečano. Pazite ženske, ki gobe v mesto prinašate, da je ne ponujate, razun na trgu, kjer se sadije in drugo prodaja. Ste lahko strogo kaznovane!

Svilodi. — Do srede je prišlo na trg 29.578 kg., cena jim je bila od K 2— do K 270.

„Slovensko katoliško delavsko društvo“ bo imelo dne 13. t. m. (t. j. od nedelje osem dni) izreden občni zbor ob 3^{1/2} pop. v društveni sobi. Na dnevnem redu bo volitev dveh odbornikov.

Ponesrečil se je pri streljanju proti toči J. Toroš, ki je strašno ožgan po vsem telesu.

Brivski pomočniki v Gorici zahtevajo od svojih gospodarjev, naj jim dovolijo ob nedeljah v mesecih julij in avgust delo le dopoldne, mesto do 3. ure popoldne. Nekateri gospodarji so pripravljeno ustreči tej prošnji.

Odnani iz Gorice. — V mesecu juniju bilo je iz Gorice odgnanih 34 moških in ženskih oseb. V prvi polovici tega leta je bilo vseh skupaj odgnanih 213 oseb.

Vkradeno tele. — Te dni je pripeljal g. Štefan Šuligoj posestnik v Čepovanu, tele v Gorico, katero je predno je je odvedel na trg na prodaj, spravil v hlevu pri Rajhu. A ko je hotel tele gnati na trg, ni ga bilo več v hlevu. V pondeljek po noči pa je zasačil redar Kumar tatu v osebni 17 letnega kovaškega pomočnika E. Gregoricha. Ta je namreč vkradeno tele zaklal, od istega zase porabil 6 kilogramov, ostalo teletino pa je prodal raznim krčmarjem ki bodo imeli zaradi tega še sitnosti.

Ogenj. — V soboto po noči je zgorela hiša Marije vdove Gergolet v Doberdobu. Škoda znaša 1600 kron.

Oškodovanka je bila zavarovana.

Iz Brd nam pišejo: Sadje ima do zdaj lepo kupčijo; mnogim je doneslo dohodkov, kakor trgovcev. Cene so bile visoke, ker so kupci iz daljnih krajev z blagom bili zadovoljni. Ni toraj opustiti nam sadjereje!

Vstop otrok v gradeško morško kopalnico. — Dne 1. t. m. so se odpeljali v Gradež oni otroci, ki so bili sprejeti v brezplačno zdravljenje v tem kopalnišču. Vseh skupaj iz naše dežele je 82. V Tržiču so se jim pridružili oni z Dunaja, Grada in Ljubljane. Spremljali so jih gg. predsednik zdravilišča pl. Cattinelli, podpredsednik Bizzarro in tajnik Cristofolletti.

Ces. kr. namestnik v Furlaniji. — Te dni se je mudil v Furlaniji c. kr. namestnik grof Goëss, da si od bliže ogleda škodo katero je napravila toča pred nekoliko dnevi v kakih 6 ali 7 furlanskih občinah.

V hranilnico in posojilnico v Cerknem, je v prvem polletju 1902 vložilo 538 strank K 139.799.65; vzdignilo pa 417 strank K 113.504.23 hranilnih vlog. Posojil se je dalo v I. polletju 57 strankam v skupnem znesku K 33.804.—. Vrnilo je posojil 43 strank K 27.599.31. Prometa je bilo v teh šestih mesecih 1. 1902 K 437.731.83

Skupno stanje vseh hranilnih vlog z dnem 30. junija t. l. K 691.217.28. Stanje posojil K 340.710.37. Stanje naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih K 350.693.79.

Vojaki na kolesu. — Oni rezervisti 97. pešpolka, ki so klicani k letošnjim vojaškim vajam, posluževali se bodo lahko pod nekimi pogoji svojih lastnih koles. Za odškodnino dobi vsaki 10 K.

Zglasijo naj se pri tuk. magistratu v oddelku, ki se bavi z vojaškimi zadevami.

Pevsko in bralno društvo „Škrjanček“ v Pliskovici, vabi na veliko veselico s petjem, deklamacijami, prizorom, igro in plesom katero priredi v nedeljo dne 6. julija 1902, na okrašenem in s senco oskrbljenem prostoru gosp. Alojzija Suc v Pliskovici štv. 17. z zanimivim vspeodom. Začetek veselice točno ob 3. uri popoldne.

Konec štrajka. — V torek je začel zopet voziti tramvaj po Trstu. Štrajkujoči so odstopili od svojih zahtev ter se prijavili zopet na delo.

Nekatere davčne olajšave.

Mnogokrat se naši ljudje ne brigajo dovolj za one male drobtinice, ki jih jim tu in tam vendarle vrže vlada za tolažbo. Nekaterikrat je tega krivo, ker ljudje ne vedo za take postavne določbe, mnogokrat pa tudi velika nebržnost. Zato hočemo danes naše posestnike opomniti na nekatere davčne olajšave, da se jih ob potrebi poslužijo.

Prva olajšava je za vinogradnike in obstoji šele z dne 4. aprila. Po tej postavi so vsi na novo z ameriškimi trtami zasajeni vinogradi 10 let prosti vsakega davka. Če pa se nasad ni sponesel — in to je zdaj novo —, podaljša se ta davka prosti rok zopet za nadaljnjih 5 let. Novo zasajen vinograd si torej lahko ohraniš davka prost celih 15 let. Te olajšave se morajo dobiti, in ako bi kje ne šlo vse gladko, obrnite se do poslanca, kateremu je jasno in natančno celo stvar razložite.

Olajšave so prišle sedaj tudi pri odpisu davka vsled vremenskih nezdod. Po dosedanjem zakonu z dne 12. junija 1896 so se davki od zemljišč odpisali le tedaj, ako je toča, ogenj, miš ali trtna uš pokončala najmanj čistega dohodka na parceli, ki je obsegala 4 hektare, ali pa če se je pokončalo pridelkov najmanj na enem hektarju. Druge izredne nesreče kakor suša, moča, mrz, niso imele teh prednosti.

Po novi postavi pa, ki se je sprejela v državni zbornici, pa daje vsaka škoda, naj je provzročena po katerikoli nesreči, pravico do odpisa davkov, ako je uničena najmanj četrtina pridelkov.

Posestniki torej morejo tudi zahtevati odpis davka, ako so drugi izredni dogodki uničili pridelke, izvanredna suša ali moča, mrz, slana, črv, rja, sapa itd. itd.

Škoda se ceni tudi na parcelah, ki še niso bile obdelane, a so bile tako poškodovane, da je nova setev nemogoča.

Odpis davka se more zahtevati, ako povodenj, ogenj ali druga nezdoda uničijo že spravljene pridelke. — To velja tudi, ako n. pr. povodenj uniči ali odnese že pokošeno seno na travniku.

Ako je mogoča dvojna setev, uračuni se na poškodovani parceli prva žetev ali košnja z dvema tretjinama, druga z eno tretjino.

Ako je četrtina do polovice pridelkov uničena, odpiše se 25 odstotkov letnega davka, ako so uničene dve tretjine pridelkov, odpiše se polovica davkov, ako so uničene tri četrtine, odpiše se 75 odstotkov, ako je uničen ves pridelek, odpiše se ves davek. Ako pa je parcela uničena za več nego eno leto, mora se davek v istem razmerju odpisati za isto dobo.

Ako v gozdu ogenj na katastralni parceli uniči četrti del dreves, na parcelah nad 20 hektarjev pa najmanj 5 hektarjev, more se zahtevati odpis davka. Novi zakon dovoljuje odpis davka tudi tedaj ako žuželke uničijo večje kose gozda.

Škoda se mora v osmih dneh ustno ali pismeno naznaniti okrajnemu glavarstvu, davčni administraciji ali davčni krajevni komisiji. Škoda naznani lastnik ali najemnik sam ali več skupaj. V izrednih slučajih more županstvo samo naznaniti poškodbo pri najbližnji davkariji.

Davčna oblast določi komisijo, da škodo ceni na lici mesta, kakor je bila doslej navada. Poškodovanec se more pritožiti, ako mu je komisija prenizko cenila škodo.

Ako pride nezgoda tik pred žetvijo, trgatvijo ali košnji, ko je treba pospraviti ostale pridelke, je župan sam dolžan z dvema odbornikoma in dvema posestnikoma iz sosednih občin ceniti škodo.

Zaupniki ne dobe nobene odškodnine, zastopnike finančne oblasti plača država.

To so bistvene določbe novega zakona, katere naj dobro proučijo naši posestniki, posebno pa gospodje župani, da se jih poslužijo, ako je prišla nesreča.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, raker (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesa, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Kuhinjska šola

Podpisana je odprla 30. m. m. kuhinjsko šolo v ulici Vetturini št. 9, I. nadstropje.

Gojenk, katere se želijo izuriti v kuhanju, sem sprejela, a prostora imam še za eno, katero lahko hitro sprejemem, in pri sprejemu naznanim tudi pogoje in učni red.

Ob enem pa vabim gospode s dežele in iz mesta, in sploh stalne goste, da mojo kuhinjo počasté s svojim obiskom; postreči jim hočem po prav zmeranih cenah s jako ukusnimi jedili tako opoludne kakor tudi zvečer.

Priporočam se p. n. roditeljem, katerih hčere se želijo priučiti pravičnemu in varčnemu kuhanju in gospodinjstvu

s odličnim spoštovanjem

Marija Grebenc,
lastnica-voditeljica kuh. šole.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica št. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voile de Lanie, Tennis, Oxford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, sraje, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4½ p. m. mesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naloge in vračanje so na razpolago polonice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Po zmerni ceni je na prodaj

lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpe-ljavo strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-reja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanelega železa, škropilnice proti perono-sporni ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici

Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Blag. gosp. Gabrijel Piccoli, lekar, dvorni založnik Nj. svet. papeža v Ljubljani.

Potrjujem sprejem steklenic Vaše tinkture s želodec, katero moram najtopleje vsakomur pri-poročati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna inkuhjoče zdravilo služila pri želo-dnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture sa želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lakho vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko) 6. marca 1898.

Karol grof Strasoldo.

Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, Istri in Dalmaciji po 30 vin. steklenica.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

TISKA

brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in na papir

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okrasiki in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

TISKA

posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrt-nice v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrlet 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

Izhaja vsak torek in soboto v ednu ob 11. uri popoldne za mesto er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Obnovitev trozveze.

Trozveza je torej zopet obnovljena! Vse nade trozvezi neprijaznih krogov, posebno pa, in ni da bi to tajili, Slovanov, so šle po vodi, v veliko veselje onih, katerim trozveza donša koristi.

V soboto 28. junija so podpisali v Berlinu dogovor mej velevladstvi, zastopnik Avstro-Ogerske v Berlinu pl. Szögyeny, za Prusko nemški državni kancelar Bülow in za Italijo italijanski poslanik v Berlinu grof Lanza. S tem podpisom je torej obnovljena trozvezna pogodba nespremenjena za nadaljnih šest let.

Kakor znano je avstrijski vnani minister grof Goluchowski že v delegacijah naznanil, da so se zvezine velevladstvi sporazumele v tem, da se koncem maja poteka trozvezna pogodba v katerikoli obliki obnovi. Takrat še ni bilo znano, v kateri obliki naj se trozveza obnovi in ker je poteklo mej tem nekaj časa, je mogoče da si je jedna ali druga država želela sprememb ter da so se mej tem vršila kaka pogajanja. Vsaj glede Italije je znano, da je pod pritiskom Francije nekako merila na to, da se trozveza, ako naj Italija k istej sploh pristopi, obnovi pod drugačnimi pogoji. Konečno pa so se države vendarle zjedini in se da pogodba obnovi nespremenjena.

K zgodovini te toli trpežne trozveze se da to-le reči:

Trozveza je nastala iz dvozveze, ki se je sklenila med Avstro-Ogersko in Prusijo leta 1879. Vsebinska te pogodbe je ostala dolga časa prikrita. Ker pa je zlasti Rusija začela sumiti, da je ta pogodba naperjena proti njej in se je Rusija začela tudi že oboroževati, tedaj sta sklenili Avstro-Ogerska in Prusija, da objavijo vsebino pogodbe, kar se je tudi zgodilo dne 3. februarja 1888 h kratu na Dunaju in v Berlinu.

Po razglasenju te pogodbe se je sicer razburjenje v Rusiji nekoliko pomirilo, a je vendar kmalu za tem sledila paralelna zvezna pogodba mej Francijo in Rusijo. O vsebini pogodbe mej Avstro-Ogersko in Prusijo je povdariti v poglavitem to, da sta si obvezani državi, podpirati se v onem slučaju, ako bi Rusija

jedno ali drugo napadla z vojno. Pojm te obveznosti je pa jako dvostručno, ako se pomisli, da zamore biti Rusija po Nemčiji istotako izzvana v napoved vojne, kakor je bila leta 1870 Francija ter da pruska politika vztrajno dela na to, da pride do vojne med Nemčijo in Rusijo, proti kateri ima Nemčija istotako svoje nepoštenne namene kakor proti Franciji.

Avstro-pruska dvozvezna pogodba pa bi se bila kmalu razbila nad zahtevo Bismarckovo, da obveljaj tisti „obrambeni pasus“ v pogodbi istotako glede Francije kakor glede Rusije, kateri zahtevi pa se je uprl grof Andrassy.

No, to zavarovanje proti Franciji si je znal Bismarck pozneje zagotoviti s tem, da je k dvozvezi pritegnil še Italijo, po katere pristopu se je prvotna dvozveza spremenila v trozvezo.

Kako stojimo s to trozvezo in katera je natančna vsebina pogodbe z Italijo, tega do danes še ne ve živa duša. Gotovo utegne biti pa vendarle to, da je Italija sklenila pogodbo le z Nemčijo, ne pa tudi z Avstrijo. Mogoče je celo, da tudi danes ne obstoji nikaka prava trozvezna pogodba, ampak le pogodbe Nemčije po jedni strani z Avstrijo, po drugi z Italijo.

Bodisi temu pa kakorkoli hoče, v sedanjih razmerah so združenja držav nekaj potrebnega in splošnemu miru nekaj koristnega, ako se ista vršijo na poštenu podlagi prijateljske odkritosrčnosti. S tega stališča bi bilo tudi možno pozdraviti obnovitev trozveze.

Ali stvari stoje drugače in to je kar mora vsakega pravega avstrijskega državljana zlasti pa še Slovane, resno vznemirjati. Trozvezna politika je zasnovana v Berlinu in v Berlinu se je dne 28. junija t. l. zopet podpisala obnovitev trozveze. Vse se torej suče le okoli Berlina. Kateri opravičeni uzroki so navedli leta 1879 Bismarck in Andrassy, da sta skovala imenovano dvozvezo, tega še danes nikdo ne ve. Ali kakor je kazal tok agresivne nemške politike že tedaj, bil je ta korak naperjen v prvi vrsti proti Rusiji in Slovanom, kar je ruska diplomacija takrat tudi takoj zavohala in zarožljala z orož-

jem, da je zavladal strah na Dunaju in v Berlinu. Sicer pa se povdarja v pogodbi mej Avstrijo in Nemčijo, da se sklepa ista z jednim namenom da se obvaruje hudega narode obeh držav, da se pospeši njih napredek in blagostanje, v poglavitem pa, da se zagotovi evropski mir.

Vprašati pa moramo, koliko odkritosrčnosti je v teh zatrjih? Kje je najprej ono blagostanje in varnost narodov obeh zvezin držav, katero naj ščiti zveza Avstrije z Nemčijo? Ali ne uči usoda ogromne večine prebivalstva Avstro-Ogerske, Slovanov, da je ta zveza vse drugo nego zaščitnica njih gmetnega in narodnega obstanka?

In svetovni mir?

Kdo je kalil svetovni mir? Francija, ker je bila izzvana po Nemčiji napovedati vojno? Morda Rusija, ker je vodila vojno osvobojenja slovanskih bratov na Balkanu proti — Turčiji, ker je mislila jedino le na obrambo slovanskih narodov, a se ni dotikala pravic neslovanskih držav?

Vidi se torej, da je ta točka v omenjeni pogodbi prazna fraza, marveč da je resnica sledeče:

Nemčija potrebuje — v nasprotju z zatrdilom njenega kancelarja Bülowa — trozveze za svoje gospodarsko politične namene; Nemčija potrebuje obrambe trozvezine nasproti Franciji, od strani katere jo še čaka obračun zaradi vlikanske sleparije v vojni 1870—71, a nasproti Rusiji potrebuje obrambe zaradi tega, ker noče da bi kedo oviral nemško diplomacijo na ponemčenju slovanskih narodov in prilasčevanju slovanskih zemelj po velikonemških spekulantih.

Torej le za nemško korist se je obnovila trozveza, nikdar pa iz namena, da se ohrani svetovni mir, kateri je jedino odvisen od Rusije, katera bi lahko ta mir kalila vkljub vsem trozvezam, — najmanj pa v blagor narodov trozvezin držav.

Kar se tiče Italije, katero je pritegnila nemška politika v trozvezo, da se Nemčija zavaruje proti Franciji, ima ista za to svojo uslugo Nemčiji kot nekako odškodnino jedino to, da sme sanjati o prikljoplenju avstrijskega Pri-

morja k „materini zemlji“, — da dobi južni Tirol svojo avtonomijo in pa da se podaljša vinska klavzula, ki donša tisučake italijanskim vinotrcem in škoduje vinogradnikom naše monarhije.

Na nas Slovane se trozveza ne ozira, mi le plačajmo račun za pruske težnje in glejmo kako si pomagamo sami, ako hočemo, da nam boče tudi Bog pomagal!

Politični pregled.

Deželni zbori.

Isterski deželni zbor. — Italijani so se torej čez noč premislili. Bila je že sklenjena stvar, da se ovržeti izvolitvi poslancev prof. Spinčića in Mandića; a v četrtkovi seji bili ste pa le vedar ti dve izvolitvi potrjeni. V tej seji govoril je dr. Laginja o premembi deželnozbornskega volilnega reda: on zahteva nekako splošno volilno pravico.

Tržaški deželni zbor. — V tržaškem deželnem zboru je prišlo do razprave o novi volilni reformi. Dotični volilni načrt je izdelala in predložila ital. večina v deželnem zboru. Ves ta načrt je naperjen proti Slovincem in meri na to, da bi se Slovincem še bolj skrajšala volilna pravica. Dr. Gregorin je govoril proti temu načrtu ter povedal, da je prepričan, da ga vlada ne predloži v Najvišjo sankcijo ako se sprejme. A vse to ni pomagalo nič in ital. večina je načrt sprejela.

Bukovinski deželni zbor. — V bukovinskem deželnem zboru so rusinski poslanci zapustili zbornico. Združeni Nemci in Rumuni so namreč sklenili da ne izvole poslanca Wasilka v noben odsek. Proti takemu postopanju so podali Rusini svoj protest ter zapustili zbornico.

Tirolski deželni zbor. — Nemci in Italijani v tirolskem deželnem zboru se bodo, sodeč po najnovejših poročilih, konečno vendarle pobotali. V odseku za avtonomijo Tridenta se je v principu z 10 proti 2 glasovoma izrekel, da se Tridentu dovoli posebna avtonomija. Izrekel se je tudi ta odsek z 11 proti 1 glas, da se Italijanom dovoli poseben oddelek deželnega šolskega sveta s sedežem v mestu Tridentu. Tirolski namestnik pa je v imenu vlade izjavil da je vladi resno na tem ležeče, da se ta zadeva prej ko prej konečno reši.

Demonstracije poljskih tehnikov.

V Lvovu so imeli dijaki tamošnje politehniko shod, na katerem se je izrekla ostra graja in zaničevanje poljskim deželnim in državnim poslancem zaradi

prirode ne more biti drugače, nego „v dno duše užaljen“, ako mu kdo le „namigne“ kaj slabega.

Da so zamogli porotniki storiti Gabrščeku tako krivico in mu pripraviti tako prevaro glede pričakovanega in posameznemu pravdniku obljubljenega zadostčenja, si je torej mogoče razlagati le tako, da so se spomnili italijanski porotniki in z njimi dr. Luzzatto, „kaj vse sta že prizadejala „Soča“ in Gabršček v zadnjih 14 letih goriškim Lahom in kako sovražno je preganjal Gabršček vse italijansko“, jednako kakor preganja zdaj, ko je njegova stranka prijateljski združena z istimi Lahii, — slovenske rodoljube, — in so se torej masčevali...

Čudno pa se mi pri vsem tem vendarle zdi, zakaj bi se bil dr. Raimondo Luzzatto postavil na stališče onega psa, ki si dobro zapomni — paglavca, ki je lučal vanj kamenje, — da pa tega pravca ni uvaževal tudi dr. — Grazia-dio Luzzatto, ki je svoj čas jednako ali še huje „trpel“ pod udarci „narodnega ogorčenja“ istega Andreja Gabrščka.

LISTEK.

Sobotno pismo.

(Piše Homunculus.)

Moja krivda ni, g. urednik, ako se včasih oglašim bolj pogostoma, a me včasih zopet dolgo ni v Vaše predale — stvar tako nanese.

No, zdaj je „stvar“ zopet tako „nanesla“, da sem zopet tu; kriva je pa temu največ krivica tega krivega sveta.

Danes došla mi „Soča“ prinaša živo sliko o krivici, ki se je dogodila o polnoči pred praznikom sv. Petra in Pavla v porotni dvorani nove justične palače v Gorici. Kaka je tista dvorana, ne vem, ker je nisem še videl ne od znotraj ne od zunaj, pravijo pa da je dokaj lepa. Kako se more torej v lepi porotni dvorani delati grda krivica in to še nekemu, ki je tudi — „lep“! Tista dvorana je baje tudi jako svetla, ima mnogo visokih oken — tako pravijo — tako da se po dnevi dá razločno čitati v raznih računskih knjigah „Goriške ljudske posojilnice“ in zaslediti v njih take in jednake — napake in spoz-

nati, kaj je krivo in pravo. Torej pa bi bilo priti do takega spoznanja o polnoči, ko je svetlo solnce že globoko pri — Antipodih in ko zvoni poldan v Avstraliji, pri nas pa vlada temna noč, tako temna kakor je najtemnejša „klerikalna tema“. Ali šmenta! V dvorani notri — tako pravijo — se nahajajo na stenah krasni kandelabri za Aurovo luč, katere ja, ako prižgane, toliko, da je v dvorani svetlo ko pri belem dnevu. Kako na božjem svetu se je moglo pripetiti, da porotniki niso mogli spoznati pravice in so oprostili odgovornega urednika „Gorice“, Andreja Gabrščka pa obsodili v plačitev vseh stroškov, „ki niso majhni“! Skoro bi človek vzkliknil s „Sočo“: „Težko je uganiti, kaj je vodilo te (preklicane, oziroma izvežbane) porotnike, da so se postavili v nasprotje z vsemi prej omenjenimi činitelji ter vzeli članku za načaj žaljivosti!“ Ako bi bil v dvorani navzoč dr. Šusterski, bise lahko reklo, da je porotnik navdahnjen sv. Duh, ker pa je „Gorico“ zagovarjal žid dr. Rajmund Luzzatto, jih je moral navdahniti pa sam — hudič. Kajti ne iz

inkriminiranega „Goričinega“ članka spoznati očitanja Andreju Gabrščku, da je bil za njegove blagajniške dobe v posojilnici veden nered, daje „manjkalo včasih več včasih manj“, da je mož potemtakem „manipuliral“ ter bil konečno še „zaradi defraudantstva na tistem odslavljen iz službe“ blagajnika t. j. da je moral izstopiti in je namesto njega prišel v odbor M. Premrou — on pa da si „lahko roko poda“ s tem in onem... vsega tega ne spoznati zamore le kdor ima „tur“ na očesu in možgan ali pa, kdor „premišljeno hujska“ zoper Andreja Gabrščka. Da so zagrešili ta čin tudi porotniki, „ki so bili vsi italijanski trgovci v Gorici“ (in sicer tudi slovenski kmetje: Spacapan iz Ozeljana, Winkler Anton iz Lokvi, Jože Siligoj iz Dobrovega itd.) je povedala tudi „Soča“, po katere pravičnih nazorih in srčnih željah „klape“ iz Gosposke ulice bi bili morali obsoditi „Goričinega“ urednika ter tako dati povoda vsaj za jeden slavnostni banket, na katerem bi se slavila „bela nedolžnost“ onega, ki že po zakonih

njih servilnega nastopa v delegacijah v drž. zboru in v galskem deželnem zboru v očigled govora nemškega cesarja v Marienburgu in v očigled sklepu pruske zbornice, ki je dovolila znano svoto denarja za germanizacijo poznanskih Poljakov. O polnoci šli so dijaki po mestu, pevajoč patrijotične poljske pesmi; pred stanovanjem dež. poslanca Babinskega pa so se ustavili in so mu napravili ovacijo. Od ondod so se podali pred deželno hišo ter so tam demonstrirali proti poljski aristokraciji s klici: „Doli z aristokracijo!“

Potovanje italijanske kraljeve dvojice.

Uradno se poroča, da obiščeta italijanski kralj in kraljica čez to leto Petrograd in Berlin, kjer bodeta gosta ruskega carja in nemškega cesarja. V Petrograd se podasta ta mesec, v Berlin pa meseca avgusta.

Razni listi izražajo svoje pomisleke o tem, da italijanski kralj obišče Petrograd gredoč skozi Berlin, kjer se nič ne ustavi, pač pa se vrši obisk v Berlinu pozneje. Z ozirom na ravnokar sklenjeno trozvezo se zdi to raznim listom kakor neka uganjka. Tudi o tem razpravljajo listi, da italijanski kralj ne obišče Dunaja. To dejstvo pa je pojasnjeno s tem, ker obstoje med avstrijskim in italijanskim dvorom neke razmere, katerih rešitev bi bila pri Vatikanu. Sveta kurija stoji namreč na tem nepremakljivem stališču, da papež ne sprejme nobenega vladarja katoliške države, ako bi isti obiskal tudi italijanski kraljevi dvor v Rimu. Dasi je italijanskemu kraljevemu dvoru iz političnih ozirov veliko na tem ležeče, ako bi avstrijski cesar obiskal ital. kralja, vendar bi se tak obisk zamogel vršiti povsod drugod v Italiji, le v Rimu ne.

Potovanje nemškega cesarja na Poznansko.

Te dni se poda nemški cesar na Poznansko, da si ogleda deželo. Pri tej priliki se priredita dva banketa; jeden za vojaške dostojanstvenike, drugi pa za civilne in za aristokracijo. K zadnjemu banketu povabljeni so bili tudi prvaki poznanskih Poljakov med katerimi se nahaja mnogo aristokratov, ki so v zvezi celo z nemškim dvorom.

S početka se je mislilo, da bi se poslednji odzvali povabilu, a zadnji čas zmagala je radikalna struja in vsled tega se noben Poljak ne udeleži banketa in to zaradi znanega cesarjevega govora v Marienburgu.

Političen drobiž.

Burski ujetniki na otoku sv. Helene so prisegli zvestobo Angliji, isto je storil general Cronje. Zato pa se bodo smeli tudi takoj vrniti v domovino. — Evropske velevalsti vlečejo svoje čete iz Kitajske. Nemčija je vzela iz Tientsina zopet 200 vojakov, Francija pa 400. — V cerkvi božjega groba v Jeruzalemu so se pripetili nemiri, katere so povzročili nemški franciskani. Turške oblasti so vsled tega obsodile 15 nemških franciskanov, nemški konzul pa izjavlja, da obsodba ni zakonita. — Češki minister dr. Rezek se je podal za nekaj časa na dopust v Švico. — Novim rektorjem „Animae“ v Rimu, naslednikom tržaškega škofa, je imenovan dr. Lohninger, Gorenjeavstrijanec. — Ustaja na otoku Haiti je zadobila nevarne oblike. Ustaši ne mirujejo. Zadnji dan junija so državne bojne ladje bombardovale mesto Cap Haitien in so celi dan ko toča padale kroglice v mesto, a ni se posrečilo pregnati upornike.

Vsaj je dr. Graziadio priporočil slovenskim „kristalno čistim“ naprednim rodoljubom celo zmago v deželnem zboru nad „kavci“ s tem, da je omogočil potrditev dr. Treota poslancem! Pa ne da bi Graziadio pripravljali še vse huje maščevanje nego Raimondo, ki se je „kavcem“, ki imajo v deželi večino in upliv na ljudstvo, lahko prikupil s svojim briljantnim zagovorom. „Žid je zvit“ je dejal nedavno nekdo, „on ve kje ga čevlji žuli, pa naj si bo Raimondo ali Graziadio.“

Zameriti bi se dalo le „konservativnim slovenskim poslancem“ v deželnem zboru, ki niso hoteli pokazati „nekoliko vstrpljivosti in tolerance do drugače mislečega človeka“ ter glasovati za odobrenje — preko zakona, čeravno slovenski naprednjaki in Italijani z Graziadiom vred svoj čas niso hoteli pokazati „nekoliko vstrpljivosti in tolerance do drugače mislečega človeka“ in glasovati za odobrenje. Saj priznavaš, da sme biti le na strani „konservativcev“ in „klerikalcev“.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Dr. Karol Ozvald, dosedaj suplent na gimnaziji v Ptuj, imenovan je profesorjem na tukajšnji gimnaziji. Prof. dr. Ozvald pride na mesto pokojnega profesorja Krageljna. Iz Tešina pa pride na tuk. realno prof. dr. Alojzij Steiner.

Za „Šolski Dom“ je izročila našemu upravnistvu trgovska trdka Saunig & Dekleva 5 K.

Predsedništvu so plačali: Josip Pipan v Vižovljah 10 K; Čepovski sv. Ivan 6 K (toliko tudi za „Alojzijeve“). Po poštinih položnicah so poslali: Renčan na Dunaju 5 K; Anton Trpin, krčmar v Podgori 4 K; Josip Goljevšek, trgovec v Gorici 20 K; Simon Rutar, c. kr. profesor v Ljubljani 20 K.

Srčna hvala!

Izid mature na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici. — Zrelostni izpit je do sedaj delalo 37 Slovenk, izmed katerih so vse usposobljene in sicer Eržen Ljudmila, Fux Silvija, Gerdol Kristiana, Juvančič Olga, Lapajne Marija, Simčič Ivanka in Vidmar Gabrijela z odliko s slovenskim in nemškim jezikom, potem Tirlik Ema z odliko s slovenskim in brez odlike z nemškim učnim jezikom, dalje Havel Štefaniya z odliko s slovenskim učnim jezikom. — Brez odlike so usposobljene Gašperin Minka, Hrovat Frančiška, Jebačin Roza, Kokalj Štefaniya, Komotar Amalija, Lapajne Davorina, Lazar Milena, Lecker Matilda, Ličar Frančiška, Posega Marija in Rosenberger Alojzija s slovenskim in nemškim učnim jezikom ter Barle Marija, Besednjak Antonija, Blažica Ernesta, Blažič Marija, Cink Alojzija, Komel Ana, Kovačič Marija, Lorencuti Pavlina, Marinšek Štefaniya, Martelanc Amalija, Martelanc Marija, Sedej Josipina, Šavli Eleonora, Širca Gizela, Štrosar Ljudmila, Valenčič Katarina in Šusteršič Angela s slovenskim učnim jezikom. — Izpit za otroške vrste so naredile Blažica Ernesta, Blažič Marija, Havel Štefaniya, Marinšek Štefaniya, Sedej Josipina, Simčič Ivanka in Šavli Eleonora.

Sklep šolskega leta na tuk. c. kr. gimnaziji. — V četrtek se je sklenilo šolsko leto na tem zavodu s slovesno peto mašo, katere so se udeležili profesorji in dijaki.

Kakor smo že omenili v zadnji številki našega lista, pela se je pri tej priliki v cerkvi sv. Ignacija Gounodova maša z orkestrom in sicer prav izborna pod vodstvom gospoda Ivana Mercine učitelja na tuk. c. kr. vadnici ter učitelja petja na gimnaziji.

Letošnje poročilo goriške gimnazije ima zaznamenik tistih osmošolcev, ki so napravili zrelostni izpit v letih 1850—1900; dalje objavlja razpravo g. profesorja Šantla o pouku mehanike.

V začetku šolskega leta je bilo 530 učencev, med šolskim letom jih je izstopilo 42, torej jih je ostalo koncem šolskega leta 488.

Izmed teh je bilo 240 Slovencev, 201 Lah, 44 Nemcev in 2 Hrvata. Tudi letos izkazuje voditeljstvo več Nemcev kakor jih je v resnici.

Ali je to pomota, ki se redno ponavlja, ali je kaj drugega, nam ni znano. Po veroizpovedanju je bilo 481 katolikov, 3 protestanti in 4 židi.

Prvi red z odliko ima 46 učencev, prvi red 341, drugi red 60, tretji 28, po-

na strani „naprednjakov“ je le „zavijanje vratu“, „rezanje jermenov s telesov“ in druga taka izkazovanja krščanske ljubezni!

Torej vsakemu nekaj: kdor zna biti na vrhu kakor olje, je na vrhu, kdor pa ne zna, pa ostane spodej.

„Spodej“ je ostal tudi „napredni“ Pičulin z Grahovega, ker je, kakor je svoj čas poročala „Soča“, — „nunca nasmukal“: dobil je namreč v torek pred porotniki dve leti in pol krivice — hočem reči: ječe. Mož se je pa tudi tako „izborno zagovarjal“ kakor svoj čas šjor Drejc in bi dr. Stanič tudi o njem lahko rekel da je „pol jurista“ kakor je rekel o Gabrščeku, pa „žal, da le pol“. S pol juristarije pa si baje človek več škoduje nego koristi, ker „pol-juristarija“ po splošnem nazoru ni drugega nego — dolg jezik, ki človeka samega tepe. Pičulina pa bo poleg lastnega jezika tepel še oni „jezik“, katerega vte-pata „Soča“ in „Primorec“ svojim vernim pristašem. Torej tudi zasluga.

navljalni izpit 9, radi bolezni niso bili izprašani 4.

Izmed 46 odličnjakov je le — 12 Slovencev, na višji gimnaziji cela 2.

Imena teh belih vran so:

I. razred: Avgust Jug iz St. Ferjana, Henrik Lasič iz Renč.

II. razred: Rudolf Hrobat iz Dobrave, Josip Munih iz Sv. Lucije, Anton Pavlin iz Vrtojbe.

III. razred: Filip Peric iz Sela na Krasu.

IV. razred: Bogomir Cotič iz Cerpovega, Leopold Kemperle iz Hudejužine, Anton Pavšič iz Loke, Rihard Faninger iz Bolca.

VI. razred: Ivan Bratina iz Otlice.

VII. razred: Hilarij Hrobat iz Dobrave.

„Centralna posojilnica“ v Gorici je imela v prvem polletju letošnjega leta prometa K 868.808—. Hranilnih vlog se je v tem času vložilo za K 184.113—, dvignilo pa za K 47.492—, tako da znaša stanje hranilnih vlog koncem meseca junija K 514.629, dočim je znašal koncem lanskega leta K 378.008. Posojil se je dalo v prvem polletju za K 116.140—, vrnilo pa za K 13.538—, stanje posojil koncem junija je torej K 521.414—. V tekočem računu z združenimi goriškimi posojilnicami je bilo prometa K 495.663. Te številke mislimo, da zadostno dokazujejo kako ta zavod lepo napreduje!

Deželni zbor goriški je imel večeraj popoldne ob 5. uri zopet svojo sejo. Po prečitanih zapisnikih prejšnje seje ter po naznanilu deželnega glavarja, da so nekateri poslanci prijavili nekaj predlogov in interpelacij, katere da pridejo na vrsto po dokončanem dnevnem redu, preide se ko j prvi točki dnevnega reda namreč k načrtu zakona z zadevajočem zgradbo in vzdrževanje dovoznih cest k železniškim kolo-dvorom, ki se sprejme v drugem in tretjem branju.

Za tem pridejo na vrsto poročila peticijskega odseka o raznih prošnjah za podpore. Prošnja Franceta Srebrnič se odstopi deželnemu odboru, da jo reši v svojem področju;

županstvu v Doberdobi, ki prosi za odpis zaostalih obresti nekega posojila, se ta odpis dovoli s pogojem, če vplača v treh obrokih glavnico;

o prošnji Karola Fabijaniya, preide se na dnevni red;

o prošnji podpornega društva slov. visokošolcev v Gradcu preide se na dnevni red;

prošnja Alojzija Savorgnani, krojača v Šempetru odstopi se dež. odboru;

istotako se odstopi dež. odboru prošnja Jakoba Velikonje, nadučitelja v pokoju za povišanje pokojnine z opombo da popraša dež. šolski svet za mnenje ter da stavi potem svoje predloge;

o prošnji podpornega društva slov. visokoš. v Pragi preide se na dnevni red;

prošnja Andreja Logarja, bivšega sluga pri dež. blagajni se odstopi dež. odboru;

Angeli vdovi Žepič se dovoli in sicer zadnjič podpora 200 K;

prošnja nadučitelja Franceta Kašče se vrne prošilcu z opombo da jo o prihodnjem zasedanju lahko ponovi;

o prošnji ranceta Mermolje, ki prosi za podporo, da bi mogel obiskovati kmetijsko šolo v Klosterneuburgu, preide se na dnevni red;

o prošnjah Ferdinanda Šekli in Josipa Žagarja, ki sta prosila podpore, ker jima je povodenj nekaj sveta od-

Summa summarum bi se torej lahko reklo, da „slana“ vkljub nastopajoči poletni vročini še vedno pobira po „naprednih“ brdih in poljanah.

No, A. Gabrščka to ne spravi iz ravnotežja. Da ne bi zdaj po tej omi-nozni pravdi kdo mislil, da „gre dol“, objavil je v „Soči“, da se je „na razpis „Goriške tiskarne“ A. Gabršček — ki seveda še vedno „dominira“ na Goriškem — oglasilo več gospodičen za pisarno, zmožnih knjigovodstva, korešpondence v raznih jezikih“ itd. itd., — kar hoče reči, da reč „fiorira“ vkljub vsem „kavcem“, maščujočim se Lahom, krivičnim porotnikom in drugim takim ljudem, ki se ne sramujejo takega boja „proti političnemu naprot-niku“.

In tako je prav, korajžni velja! „Kdor jezika špara, kruha strada“ je stari pregovor in s tem zaključujem za danes tudi jaz.

nesla, prestopi se na dnevni red, ker nima dežela zaloga za take namene;

peticijski odsek predlaga da se dovoli Mihajlu Štanta 50 K podpore, da bi poslal svojega bolnega sina četrtišolca v kopeli v Gradež; na predlog dr. Maranija se ta predlog ne sprejme, glasovali so proti njemu Italijani, med njimi seveda tudi dr. Faidutti. Učitelja Vinko Trobec v Pliskovici in Franc Vendramin v Dutovljah prosita podpore, da bi obiskovala neki nadaljevalni tečaj; ponovita lahko prošnji o prihodnjem zasedanju;

odbije se prošnja avskultanta Srečka Bizajla za podporo;

peticijski odsek predlaga podporo 100 K bolnemu absolviranemu gimnazijcu Medvešu, da bi zamogel podati se v kopelj v Gradežu; Lahi s Faiduttijem vred glasujejo proti in tako predlog pade;

prošnje za podporo slovenskim visokošolcem so se odložile za jedno prihodnjih sej;

prošnja Andreja Manfrede in drugov iz Kozmerice za priklopljenje k svetolucijski občini se odstopi deželnemu odboru v nadaljnje proučevanje in svoječasno poročanje;

istotako se je sklenilo o prošnji „Gospodarskega sveta“ v Svetem za ustanovitev samostojne krajne občine.

Na to je sledilo čitanje predlogov in interpelacij, o čemer bomo poročali prihodnjič.

Prihodnja seja bode v petek 11. t. m.

Potrditev izvolitve dr. Treota deželnim poslancem.

— Kakor je znano, je večina goriškega deželnega zbora, katero so tvorili italijanski poslanci in dva napredna slovenska poslanca prejšnjo soboto, potrdila izvolitev dr. Treota dež. poslancem. Dognano je in so tega mnenja tudi vsi italijanski poslanci, ki so glasovali za potrditev, da dr. Treo ko je bil izvoljen, ni imel ne pasivne ne aktivne volilne pravice in da je bila torej njegova izvolitev nepostavna. Potrditev njegove izvolitve ni bil torej nič drugega nego čin — samovolje. Tedni so se imele oreči v isterskem deželnem zboru volitve treh hrvatskih poslancev, čeravno je bila njih izvolitev postavna; tudi to bil bi čin samovolje in nasilstva in pre-pričani smo da bi neki slovenski list, in sicer popolnoma opravičeno, najodločnejše ožigosal tak čin samovolje in nasilstva, ne glede na to, da na drugem mestu s praznimi frazami zagovarja čin samovolje, kateri so izvršili italijanski deželni poslanci v goriškem deželnem zboru s tem, da so potrdili nepostavno izvolitev dr. Treota.

Gospoda! Samovolja ni nikjer na mestu, ni v Kopru ni v Gorici! Tega mnenja smo mi in tega mnenja mora biti vsakdo, ako ima količkaj pravnega čuta v sebi. Tako je in nič drugače, — govorite in pišite pa kar vam drago!

Izpred porotnega sodišča. — V torek se je vršila porotna razprava proti Ivanu Pičulinu, rojenemu leta 1872 v Idriji ob Bači, bivajočemu na Grahovem, radi zločina goljufije.

Ivan Pičulin, ki je, kakor pravi obtožnica, na slabem glasu ne samo doma ampak tudi drugod, prišel je meseca novembra 1901 k župniku Kranjcu v Šmarjah na Vipavskem po vino za župnika Kragelja iz Podbrda. Pri tej priliki odpeljal je tudi zase nekaj nad 7 hektolitrov vina, katero mu je prodal župnik Kranjec, ker je župnik Kragelj na vizitki, katero je po Pičulinu poslal župniku Kranjcu, opomnil, da vzame tudi Pičulin nekaj vina. Pičulin ni koj plačal onih 7 hektolitrov vina in čez, marveč pogodil se je z župnikom Kranjcem še za ostalo vino in sicer po jednaki ceni kakor je vzel onih 7 hektolitrov in čez, namreč po 26 kron hektoliter, po katero pa da pride čez osem dni, pri kateri priliki da poravna potem popolnoma račun. In v resnici prišel je Pičulin po drugo vino in sicer še poprej nego je preteklo onih 8 dni.

Ivan Pičulin prišel je v Šmarje v imenitnem kožuhu, z visokimi škornji, imejoč seboj dva velika psa ter listnico, ki je bila podobna — harmoniki. Nastopal je sploh tako, kakor jako imovit človek. Govoril je mnogo o svoji trgovini s teleti, maslom in drugimi takimi stvarmi, katere da prevaža po jedenkrat in tudi dvakrat vsaki teden v Trst, tako da je napravil njegov nastop na vsakogar vtis, da pri tem človeku se ni bati prevare. Ko je prišel drugič v Šmarje, poročunal je z župnikom Kranjcem najprvo onih 7 in čez hektolitrov vina, katere je vzel prvokrat ter je tudi pošteno plačal. Drugi dan pa imelo se je naložiti drugo vino in župnik si je mislil: danes mi je plačal Pičulin to vino, jutri pa napolnimo ostalo vino, je poročunal, Pičulin potegne iz nedrji svojo harmoniko, podoba

denarnico in plača tudi ostalo vino, kolikor ga bo.

Ali temu ni bilo tako. Pičulin naloži dva voza župnikovega vina, odpošlje ju proti domu, a on ostane še nekaj časa v Šmarji. V tem času pa zagleda pri nekem Skrbcu koleselj. Ker je imel sam seboj neko slabo „kripico“, misli si: saj bi bilo vendar bolje vrniti se domov v koleslju. Premišljeno — storjeno! Pogodita se s Škrbcem za koleselj za 250 K, a na račun plača Pičulin le 20 K. Škrbec sicer s tem ni bil zadovoljen in delal je zaradi tega nekaj čuden obraz. Pičulin to zapazi, a pomaga si kaj iz zadrege. Reče torej Škrbcu: „Saj bi Vam koj plačal ves znesek, a sedaj nimam dovolj denara, ker moram poprej župniku vino plačati in nisem na to kupčijo s koleseljem poprej niti mislil, ko sem prihajal v Šmarje“. Nato odide Pičulin k župniku in se čez nekaj časa vrne v župnikovi družbi k Škrbcu. Škrbec je bil pa še vedno nekako nezaupljiv na kar mu reče Pičulin: „No vidite, tukaj gospod župnik ve, da sem jaz poštenjak. V osmih dneh dobite po pošti Vaš denar“. Na to se odpelje Pičulin v koleslju za voznikoma. Na potu blizu Šmarja se pa Pičulin slučajno sreča z nekim Kosom iz Idrije, katerega tako-le pozdravi: „Kje se srečava dva sleparja!“

Župniku začelo je nekoliko po glavi rojiti, kajti Pičulin je odpeljal od njega 43 hektolitrov vina in to niso šale, a plačal mu za to vino ni niti novca, pač pa mu je Pičulin obljubil, da mu brez drugače pošlje denar v treh dneh po pošti, ko dobi denar iz Trsta za prodano maslo, teleta itd. Sicer pa je bil župnik Kranjec že po prvem odhodu Pičulinovem, ko mu je odpeljal prvih 7 hektolitrov vina, ne da bi mu bil plačal, nekako na dvomu in se je zato obrnil pismeno do župnika Kraglja v Podbrdu za informacijo, a žal, informacija dospela mu je še le takrat, ko je šla krava že iz hleva, namreč ko je Pičulin že odpeljal 43 hektl. vina iz Šmarja. In ta informacija se je glasila: „Pičulina ne poznam sicer kot slabega človeka, zdi se mi samo, da je nekoliko prismojen, ali vina mu ne daj brez denarja“. Za to informacijo prihajala so župniku Kranjcu zaporedoma pisma od prijateljev z gorskih hribov, ki so mu namigavala, da je napravil jako slabo kupčijo; kajti Pičulin je njegovo vino prodal, a da se hvali ob enem, da je nunc a namazal. Župnik Kranjec, ki ni po preteku 3 dni dobil denarja, kakor sta se pogodila s Pičulinom, piše Pičulinu, naj mu pošlje denar, a Pičulin ne samo da mu ni denarja poslal, marveč tudi odgovoril mu ni na pismo, dasiravno mu je župnik zažugal, da ga izroči državnemu pravdniku ako mu ne pošlje denarja.

In do tega je tudi prišlo. Kajti vsled ovadbe župnika Kranjca tožilo je drž. pravdnikstvo Pičulina zaradi zločina goljufije, zaradi katerega se je moral Pičulin v terek pred porotniki zagovarjati. Razpravo je vodil deželnosodni svetnik Smarda, obtožbo je zastopal državnega pravdnika namestnik Jeglič, a obtoženega je zagovarjal dr. Gruntar. Porotna klop je bila mešana, vsled česar se je zavlekla obravnava čez 10. uro zvečer. Poklicanih je bilo k razpravi več prič. Med temi nekaj goriških trgovcev, kakor: Venuti, Brass, Bozzini, Kühnel.

Priče Bozzini, Brass, Venuti pričale so ugodno za obtoženca, rekle so, da poznajo Pičulina za poštenega in človeka, ki zasluži zaupanje, dasiravno mu niso hotele iste priče od lanskega leta dalje in sicer že od maja ničesar več kreditirati.

Opomnimo naj samo, da ima Pičulin pri teh pričah še mnogo dolga. Priče Kühnel, Ivan Doljak, Avrelj Bizail se niso posebno ugodno izrazile za obtoženca. Posebno priči Kühnel in Doljak ne. Tako je n. pr. Ivan Doljak izjavil, da ga je Pičulin pred nekolikim časom prosil, naj mu posodi 200 K; Doljak posodil mu je samo 100 K, katerih 100 K se je Pičulin obvezal povrniti Doljaku koj ko se povrne iz Gorice skozi Solkan proti domu. Pičulin se je večkrat vrnil iz Gorice skozi Solkan proti domu, a k Doljaku ni ga bilo, tako da ga je moral Doljak slednjič tožiti in je še le na ta način prišel do plačila. Sploh je dokazala obravnava, da je moral vsaki upnik in teh je bilo nad 20, Pičulina tožiti ter zahtevati izvršbo, ako je hotel priti do plačila, in je konečno, ko je prišlo do dražbe, le 10 upnikov prišlo do svojega plačila, a drugim so ostale terjatve nepokrite. Obravnava je tudi dokazala, da je Pičulin, ko je prišel k župniku Kranjcu po vino, imel nad 6000 kron dolga, a da je njegova imo-

prisego potrdil, obstojala le iz jednega dežnika, iz jedne ure z verigo, iz jedne omare in nekaj perila.

Slo je torej zato, ako je Pičulin pri teh razmerah, kakor smo jih zgorej opisali, imel namen župnika namazati ali ne; posebno z ozirom na to, da je on vino prodal, zanje potegnil denar, a istega pridržal zase, mesto da bi ga odposlal župniku. Posebno je pa še karakterizoval Pičulina njegov lastni izrek, kojega je izustil nasproti nekemu gostilničarju, ki je od njega vino kupil in mu isto plačal, češ, „hvala Bogu, denar imam jaz, a nunc ga nima še!“

Koncem koncev bilo je stavljeno porotnikom jedno samo vprašanje:

Ali je imel Pičulin res namen na zvit način prisvojiti si župnikovo vino in ga s tem goljufati.

Porotniki so na to vprašanje odgovorili z osmimi glasovi: da in s štirimi glasovi ne, vsled česar je bil Pičulin obsojen na dve leti in pol ječe.

Vino, katero je Pičulin od župnika vzel, bilo je vredno 1128 K in nekaj vinarjev. Porotno sodišče je torej spoznalo, da je Pičulin goljufal, a čujte, kaj je pisala „Soča“ v svoji 143. številki od dne 10. decembra 1901 pod naslovom: „Nunca je nasmukal“ o tem dejstvu: „Pri župniku Kranjcu v Šmarjah se je neki lisjak neizmerno prikupil s tem, da je zmerjal Andr. Gabrščka. Hvaležni nunc mu je dal na to 43 hektov vina in koleselj za samih — 10 gld. Ostanek dobi o sv. Nikoli. Gabršček je dal lisjaku dovoljenje, da sme enako nasmukati vse zdražbarske nunce“.

Že takrat smo se zgražali nad dejstvom, da ni državno pravdnikstvo zaplenilo tega lista. Danes pa, ko smo opisali to razpravo, iz katere vsakdo lahko izpozna, da je „Soča“ takorekoč zagovarjala goljufijo, vprašamo: se li nahaja še kateri pošten človek, ki bi se ne sramoval biti v dotiki s takimi ljudmi?!

* * *

V sredo se je imela vršiti obravnava proti dr. Rojicu, katerega toži dr. Tuma radi razžaljenja časti, zapopadenega v dveh člankih, katere je dr. Rojic svoječasnno s svojim podpisom priobčil v našem listu. Porotna klop je bila že izžrebana in prečitana je bila tudi obtožnica v slovenskem jeziku. Ker je pa predsednik razprave, deželnosodni svetnik Zörner vprašal porotnike ali so razumeli obtožnico in se je šest ital. porotnikov oglasilo ter izjavilo da ne razumejo slovenskega, bilo je treba italijanskega prevoda. Predsednik razprave deželnosodni svetnik Zörner pravi, da je v resnici potrebno doslovnega prevoda; a da se ni tak zaradi tega omissil, ker je on mislil da se sestavi za to obravnava slovenska porotna klop. Obrne se torej do tožitelja in zagovornika naj bi onadva stavila svoje predloge v tem pogledu. Dr. Tuma, ki je sam zastopal tožbo, meni da nima nič proti temu, ako bi predsednik sam preloščil obtožnico. Zagovornik tožencev, dr. Zuccon pa meni da se naj pokliče zapriščeni tolmač.

Sodni dvor se poda v posvetovalnico in ko se za nekoliko časa vrne v porotno dvorano, naznani predsednik, da je sodni dvor sklenil, da se priredi dosloven prevod obtožnice in drugih spisov, da je pa zato potreba mnogo časa. Z ozirom na to naznani predsednik, da je sodni dvor sklenil, da se obravnava preloži do drugega zasedanja.

Nam se predsednikovo domnevanje, da pride pri tej obravnavi do izključno slovenske porotne klopi, zdi nekako čudno, ker bi si po dosedanji skušnji vsakdo lahko mislil, da pride v tem slučaju skorej gotovo do mešane porotne klopi.

Proces, ki se je imel obravnavati, je eminentno političen proces. Stala sta si nasproti pristaša dveh različnih političnih slovenskih strank na Goriškem, zatorej je bilo skorej naravno, da bodeta odklanjala porotnike slovenske narodnosti, ki so pristaši jedne ali druge teh političnih strank, in je bilo potemtakem jako verjetno da pride do mešane porotne klopi.

„Soča“ zasramuje in smeši priče, ki so pod prisego po svoji vesti izpovedale, kar jih je sodnja vprašala. Leta 1900 je priče nesramno sumničila, češ, v sodni dvorani „klerikalci“ pozabljajo in se spominjajo, kakor jim kaže. To se zdaj po zadnji porotni obravnavi ponavlja. Bomo videli, ali velja § 300 kaz. zak. tudi za „Sočo“ ali ne.

„Tutti frutti“ — barabstvo. — Glasilo socijalnih demokratov „Rudeči Prapor“ je začelo prinašati „Tutti frutti“ iz naprednejših krogov. „Slovenski Narod“ naziva to vrsto pisanja barabstvo in se strašno hujuje na „Rudeči Prapor“.

nas Slovencih omenjeno vrsto pisanja upeljala, zdi se nam, da se „Slovenski Narod“ le zato hujuje na „Rudeči Prapor“ ker misli, da imata jedino on in „Soča“ privilegij špogati v svojih predalih — barabstvo.

Kuhinjska šola v „Šolskem Domu“. — Vrla gospodična Marija Grebenc je otvorila v pondeljek kuhinjsko šolo v „Šolskem Domu“ nad „Narodno tiskarno“. Šola je združena prostorna in prijetna obednica, ki je vsem pristopna. Že prvi dan se je zbralo k obedu in večerji lepo omizje same odlične gospode iz Gorice. Postrežba je izborna. Toči se izvrstno belo in črno vino, pivo itd. Priporočamo novo kuhinjsko šolo v prvi vrsti onim č. gospodom, ki lahko redno zahajajo h kosilu in večerji, pa tudi drugim gostom duhovskega in svetnega stanu, kateri prihajajo z dežele v Gorico.

V šolo se sprejme največ 6 gojenk. Kdor želi vstopiti, mora se oglašiti pri gospodični Mariji Grebenc.

Občni zbor društva „Alojzijevešča“ bo 10. t. m. ob 10^{1/2} zj. v Alojzijevešču. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo, 2. morebitni predlogi in nasveti, 3. volitev novega odbora.

Pazite na gobe! — Prodajanje gob izven pokritega trga je strogo prevedano. Pazite ženice, ki gobe v mesto prinašate, da je ne ponujate, razun na trgu, kjer se sadje in drugo prodaja. Ste lahko strogo kaznovane!

Svilodi. — Do srede je prišlo na trg 29.578 kg., cena jim je bila od K 2— do K 2.70.

„Slovensko katoliško delavsko društvo“ bo imelo dne 13. t. m. (t. j. od nedelje osem dni) izreden občni zbor ob 3^{1/2} pop. v društveni sobi. Na dnevnem redu bo volitev dveh odbornikov.

Ponesrečil se je pri streljanju proti toči J. Toroš, ki je strašno ožgan po vsem telesu.

Brivski pomočniki v Gorici zahtevajo od svojih gospodarjev, naj jim dovolijo ob nedeljah v mesecih julij in avgust delo le dopoldne, mesto do 3. ure popoldne. Nekateri gospodarji so pripravljeni ustreči tej prošnji.

Odnani iz Gorice. — V mesecu juniju bilo je iz Gorice odgnanih 34 moških in ženskih oseb. V prvi polovici tega leta je bilo vseh skupaj odgnanih 213 oseb.

Vkradeno tele. — Te dni je pripeljal g. Štefan Suligoj posestnik v Čepovanu, tele v Gorico, katero je predno je je odvedel na trg na prodaj, spravil v hlevu pri Rajhu. A ko je hotel tele gnati na trg, ni ga bilo več v hlevu. V pondeljek po noči pa je zasačil redar Kumar tatu v osebi 17 letnega kovaškega pomočnika E. Gregoricha. Ta je namreč vkradeno tele zaklal, od istega zase porabil 6 kilogramov, ostalo teletino pa je prodal raznim krčmarjem ki bodo imeli zaradi tega še sitnosti.

Ogenj. — V soboto po noči je zgorela hiša Marije vdove Gerget v Doberdobu. Škoda znaša 1600 kron. Oškodovanca je bila zavarovana.

Iz Brd nam pišejo: Sadje ima do zdaj lepo kupčijo; mnogim je doneslo dohodkov, kakor trgatve. Cene so bile visoke, ker so kupci iz daljnih krajev z blagom bili zadovoljni. Ni toraj opuščati nam sadjereje!

Vstop otrok v gradežko morsko kopališče. — Dne 1. t. m. so se odpeljali v Gradežki otroci, ki so bili sprejeti v brezplačno zdravljenje v tem kopališču. Vseh skupaj iz naše dežele je 82. V Trziču so se jim pridružili oni z Dunaja, Gradca in Ljubljane. Spremljali so jih gg. predsednik zdravilišča pl. Cattinelli, podpredsednik Bizzarro in tajnik Cristofolletti.

Ogerski konji za italijansko armado. — V mesecu juniju so prepeljali preko Zagrada v Italijo 3544 ogerskih konj. V dobi treh mesecev pa so jih pripeljali 16.885. Ti konji so namenjeni za italijansko armado.

V Hranilnico in posojilnico v Cerknem, je v prvem polletju 1902 vložilo 538 strank K 139.799.65; vzdignilo pa 417 strank K 113.504.23 hranilnih vlog. Posojil se je dalo v I. polletju 57 strankam v skupnem znesku K 33.804.—. Vrnilo je posojil 43 strank K 27.599.31. Prometa je bilo v teh šestih mesecih 1. 1902 K 437.731.83

Skupno stanje vseh hranilnih vlog z dnem 30. junijata K 691.217.28. Stanje posojil K 340.710.37. Stanje naloženega denarja pri drugih denarnih zavodih K 350.693.79.

Vojakl na kolesu. — Oni rezervisti 97. pešpolka, ki so klicani k letošnjim vojaškim vajam, posluževali se bodo lahko pod nekimi pogoji svojih lastnih koles.

Zglasijo naj se pri tuk. magistratu v oddelku, ki se bavi z vojaškimi zadevami.

Pevsko in bralno društvo „Škrjanček“ v Pliskovici, vabi na veliko veselico s petjem, deklamacijami, prizorom, igro in plesom katero priredi v nedeljo dne 6. julija 1902, na okrašenem in s senco oskrbljenem prostoru gosp. Alojzija Suc v Pliskovici št. 17. z zanimivim vsposredom. Začetek veselice točno ob 3. uri popoldne.

Konec štrajka. — V torek je začel zopet voziti tramvaj po Trstu. Štrajkujoči so odstopili od svojih zahtev ter se prijavili zopet na delo.

Nekatere davčne olajšave.

Mnogokrat se naši ljudje ne brigajo dovolj za one male drobtinice, ki jih jim tu in tam vendarle vrže vlada za tolažbo. Nekaterikrat je tega krivo, ker ljudje ne vedo za take postavne določbe, mnogokrat pa tudi velika nebrzižnost. Zato hočemo danes naše posestnike opomniti na nekatere davčne olajšave, da se jih ob potrebi poslužijo.

Prva olajšava je za vinogradnike in obstoji šele z dne 4. aprila. Po tej postavi so vsi na novo z ameriškimi trtami zasajeni vinogradi 10 let prosti vsakega davka. Če pa se nasad ni sponesol — in to je zdaj novo —, podaljša se ta davka prosti rok zopet za nadaljnih 5 let. Novo zasajen vinograd si torej lahko ohraniš davka prost celih 15 let. Te olajšave se morajo dobiti, in ako bi kje ne šlo vse gladko, obrnite se do poslanca, kateremu je jasno in natančno celo stvar razložite.

Olajšave so prišle sedaj tudi pri odpisu davka vsled vremenjskih nezdod. Po dosedanjem zakonu z dne 12. junija 1896 so se davki od zemljišč odpisali le tedaj, ako je toča, ogenj, miš ali trtna uš pokončala najmanj čistega dohodka na parceli, ki je obsegala 4 hektare, ali pa če se je pokončalo pridelkov najmanj na jednom hektarju. Druge izredne nesreče kakor suša, moča, mraz niso imele teh prednosti.

Po novi postavi pa, ki se je sprejela v državni zbornici, pa daje vsaka škoda, naj je provzročena po katerikoli nesreči, pravico do odpisa davkov, ako je uničena najmanj četrtina pridelkov.

Posestniki torej morejo tudi zahtevati odpis davka, ako so drugi izredni dogodki uničili pridelke, izvanredna suša ali moča, mraz, slana, črv, rja, sapa itd. itd.

Škoda se ceni tudi na parcelah, ki še niso bile obdelane, a so bile tako poškodovane, da je nova setev nemogoča.

Odpis davka se more zahtevati, ako povodenj, ogenj ali druga nezdoda uničijo že spravljene pridelke. — To velja tudi, ako n. pr. povodenj uniči ali odnese že pokošeno seno na travniku.

Ako je mogoča dvojna setev, uračuni se na poškodovani parceli prva žetev ali košnja z dvema tretjinama, druga z eno tretjino.

Ako je četrtina do polovice pridelkov uničena, odpise se 25 odstotkov letnega davka, ako so uničene dve tretjine pridelkov, odpise se polovica davkov, ako so uničene tri četrtine, odpise se 75 odstotkov, ako je uničen ves pridelek, odpise se ves davek. Ako pa je parcela uničena za več nego eno leto, mora se davek v istem razmerju odpisati za isto dobo.

Ako v gozdu ogenj na katastralni parceli uniči četrti del dreves, na parcelah nad 20 hektarjev pa najmanj 5 hektarjev, more se zahtevati odpis davka. Novi zakon dovoljuje odpis davka tudi tedaj ako žuželke uničijo večje kose gozda.

Škoda se mora v osmih dneh ustno ali pismeno naznaniti okrajnemu glavarstvu, davčni administraciji ali davčni krajevni komisiji. Škodo naznani lastnik ali najemnik sam ali več skupaj. V izrednih slučajih more županstvo samo naznaniti poškodbo pri najbližnji davkariji.

Davčna oblast določi komisijo, da škodo ceni na lici mesta, kakor je bila doslej navada. Poškodovanec se more pritožiti, ako mu je komisija prenizko cenila škodo.

Ako pride nezdoda tik pred žetvijo, trgatvijo ali košnjo, ko je treba pospraviti ostale pridelke, je župan sam dolžan z dvema odbornikoma in dvema posestnikoma iz sosednih občin ceniti škodo. Župniki ne dobe nobene odškodnine, zastopnike finančne oblasti plača država.

To so bistvene določbe novega zakona, katere naj dobro proučijo naši posestniki. Posebno na gospodnje župani da

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Kuhinjska šola

Podpisana je odprla 30. m. m. kuhinjsko šolo v ulici Vetturini št. 9, I. nadstropje.

Gojenk, katere se želijo izuriti v kuhanju, sem sprejela, a prostora imam še za eno, katero lahko hitro sprejemem, in pri sprejemu naznamim tudi pogoje in učni red.

Ob enem pa vabim gospode z dežele in iz mesta, in sploh stalne goste, da mojo kuhinjo počasté s svojim obiskom; postreči jim hočem po prav zmeranih cenah z jako ukusnimi jedili tako opoludne kakor tudi zvečer.

Priporočam se p. n. roditeljem, katerih hčere se želijo priučiti pravišnemu in varčnemu kuhanju in gospodinjstvu

z odličnim spoštovanjem

Marija Grebenc,
lastnica-voditeljica kuh. šole.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica šte. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voile de Lauie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, sraje, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15 % pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 % polmesečno; nevzdržene obresti pripisuje končnega b. glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osební kredit po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštne stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vsa kraje.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpljavo strelododov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja vpljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti peronospori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici

Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,
dvorni založnik Nj. svet. papeža
v Ljubljani.

Potrjujem sprejem steklenic Vaše tinkture s želodec, katero moram najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna inkubujoča zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem: in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko) 6. marca 1898.
Karol grof Strasoldo.

Se prodaja v lekarnah v Gorici, Tolmini,

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

TISKA

brošure, * diplome, trgovske račune, * pisma in zavitke s firmo, * cenike, * vabila na karton in * na papir *

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

TISKA

posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, * zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtinice v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrta leta 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K